31991Q0704(02)

L 176/7 *EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS* 4.7.1991.

TIESAS REGLAMENTS

Šajā izdevumā konsolidēti:

Eiropas Kopienu Tiesas 1991. gada 19. jūnija Reglaments (OV L 176, 4.7.1991., 7. lpp. un OV L 383, 29.12.1992. – labojumi) un šādi tiesību akti, kas to groza:

1. Eiropas Kopienu Tiesas Reglamenta 1995. gada 21. februāra grozījumi (OV L 44, 28.2.1995., 61. lpp.),

2. Eiropas Kopienu Tiesas Reglamenta 1997. gada 11. marta grozījumi (OV L 103, 19.4.1997., 1. lpp. un OV L 351, 23.12.1997., 72. lpp. – labojumi),

3. Eiropas Kopienu Tiesas Reglamenta 2000. gada 16. maija grozījumi (OV L 122, 24.5.2000., 43. lpp.),

4. Eiropas Kopienu Tiesas Reglamenta 2000. gada 28. novembra grozījumi (OV L 322, 19.12.2000., 1. lpp.),

5. Eiropas Kopienu Tiesas Reglamenta 2001. gada 3. aprīļa grozījumi (OV L 119, 27.4.2001., 1. lpp.),

6. Eiropas Kopienu Tiesas Reglamenta 2002. gada 17. septembra grozījumi (OV L 272, 10.10.2002., 1. lpp., un OV L 281, 19.10.2002., 24. lpp. – labojumi),

7. Eiropas Kopienu Tiesas Reglamenta 2003. gada 8. aprīļa grozījumi (OV L 147, 14.6.2003., 17. lpp.),

8. 2003. gada 10. jūnijā grozītais lēmums par oficiālām brīvdienām, kurš ir Reglamenta pielikums (OV L 172, 2003. gada 10. jūlijs, 12. lpp),

9. Eiropas Kopienu Tiesas Reglamenta 2004. gada 19. aprīļa grozījumi (OV L 132, 29.4.2004., 2. lpp.),

10. Eiropas Kopienu Tiesas Reglamenta 2004. gada 20. aprīļa grozījumi (OV L 127, 29.4.2004., 107. lpp.).

Šim izdevumam nav juridiska spēka, un tādēļ preambulas ir izlaistas.

Eiropas Kopienu Tiesas Reglaments, pieņemts 1991. gada 19. jūnijā [1]

SATURS

		lpp.
Ievada noteikumi (1. pants)		5
I sadaļa	**– Tiesas struktūra un darba organizācija**	
1. nodaļa	– Tiesneši un ģenerāladvokāti (2. līdz 6. pants)	5
2. nodaļa	– Tiesas priekšsēdētājs un palātu sastāvs (7. līdz 11. pants)	6
2. a nodaļa	– Iztiesāšanas sastāvi (11.a līdz 11.e pants)	7
3. nodaļa	– Kanceleja	8
1. iedaļa	– Sekretārs un sekretāra palīgi (12. līdz 19. pants)	8
2. iedaļa	– Citas struktūrvienības (20. līdz 23. pants)	9
4. nodaļa	– Referentu palīgi (24. pants)	9
5. nodaļa	– Tiesas darbs (25. līdz 28. pants)	9
6. nodaļa	– Valodu lietojums (29. līdz 31. pants)	10
7. nodaļa	– Pārstāvju, padomdevēju un advokātu tiesības un pienākumi (32. līdz 36. pants)	11
II sadaļa	**– Process**	
1. nodaļa	– Rakstveida process (37. līdz 43. pants)	12
1. a nodaļa	– Sākotnējais ziņojums un lietu nodošana iztiesāšanas sastāviem (44. līdz 44.a pants)	13
2. nodaļa	– Pierādījumu savākšana un citi sagatavošanās pasākumi	14
1. iedaļa	– Pierādījumu savākšanas pasākumi (45. un 46. pants)	14
2. iedaļa	– Liecinieku un ekspertu izsaukšana un nopratināšana (47. līdz 53. pants)	14
3. iedaļa	– Pierādījumu savākšanas pabeigšana (54. pants)	15
4. iedaļa	– Sagatavošanās pasākumi (54.a pants)	15
3. nodaļa	– Mutvārdu process (55. līdz 62. pants)	16
3. a nodaļa	– Paātrinātais process (62.a pants)	16
4. nodaļa	– Spriedumi (63. līdz 68. pants)	16
5. nodaļa	– Tiesāšanās izdevumi (69. līdz 75. pants)	17
6. nodaļa	– Bezmaksas juridiskā palīdzība (76. pants)	18
7. nodaļa	– Atteikšanās no prasības (77. un 78. pants)	18
8. nodaļa	– Dokumentu izsniegšana (79. pants)	19
9. nodaļa	– Termiņi (80. līdz 82. pants)	19
10. nodaļa	– Tiesvedības apturēšana (82.a pants)	19
III sadaļa	**– Sevišķā tiesāšanas kārtība**	
1. nodaļa	– Piemērošanas un izpildes apturēšana un citi pagaidu noregulējuma pasākumi (83. līdz 90. pants)	20
2. nodaļa	– Procesa jautājumi (91. un 92. pants)	21

[1] OV L 176, 4.7.1991., 7. lpp., un OV L 383, 29.12.1992. (labojumi 117. lpp.) ar 1995. gada 21. februāra grozījumiem (publicēti OV L 44, 28.2.1995., 61. lpp.), 1997. gada 11. marta grozījumiem (publicēti OV L 103, 19.4.1997., 1. lpp., un OV L 351, 23.12.1997., 72. lpp. (labojumi)), 2000. gada 16. maija grozījumiem (publicēti OV L 122, 24.5.2000., 43. lpp.), 2000. gada 28. novembra grozījumiem (publicēti OV L 322, 19.12.2000., 1. lpp.), 2001. gada 3. aprīļa grozījumiem (publicēti OV L 119, 27.4.2001., 1. lpp.), 2002. gada 17. septembra grozījumiem (publicēti OV L 272, 10.10.2002., 1. lpp., un OV L 281, 19.10.2002., 24. lpp. (labojumi)), 2003. gada 8. aprīļa grozījumiem (publicēti OV L 147, 14.6.2003., 17. lpp.), un šā Reglamenta pielikums grozīts ar 2003. gada 10. jūnija Tiesas lēmumu, kas publicēts OV L 172, 2003. gada 10. jūlijs, 12. lpp., 2004. gada 19. aprīļa grozījumiem (publicēti OV L 132, 29.4.2004., 2. lpp.), un 2004. gada 20. aprīļa grozījumiem (publicēti OV L 127, 29.4.2004., 107. lpp.).

3. nodaļa	– Iestāšanās lietā (93. pants)	21
4. nodaļa	– Aizmuguriski spriedumi un protesti (94. pants)	22
5. nodaļa	– (95. un 96. pants – atcelti)	22
6. nodaļa	– Ārkārtas pārskatīšanas procedūras	22
1. iedaļa	– Trešās personas protests (97. pants)	22
2. iedaļa	– Pārskatīšana (98. līdz 100. pants)	23
7. nodaļa	– Apelācijas par Arbitrāžas komitejas lēmumiem (101. pants)	23
8. nodaļa	– Spriedumu interpretēšana (102. pants)	23
9. nodaļa	– Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu un citi interpretācijas lūgumi (103. līdz 104.a pants)	24
10. nodaļa	– Īpašas procedūras saskaņā ar EAEK līguma 103. līdz 105. pantu (105. un 106. pants)	25
11. nodaļa	– Atzinumi (107. un 108. pants; 109. pants atcelts)	25
12. nodaļa	– Interpretācijas lūgumi saskaņā ar EK līguma 68. pantu (109.a pants)	25
13. nodaļa	– Savienības līguma 35. pantā minēto domstarpību izšķiršana (109.b pants)	25
IV sadaļa	**– Apelācijas par Pirmās instances tiesas nolēmumiem (110. līdz 123. pants)**	
V sadaļa	**– EEZ līgumā noteiktās procedūras (123.a un 123.b pants)**	
Nobeiguma noteikumi (124. līdz 127. pants)		28
Pielikums	– Lēmums par oficiālajām brīvdienām	29

IEVADA NOTEIKUMI

1. pants

Šajā Reglamentā:

— "Savienības līgums" ir Līgums par Eiropas Savienību,

— "EK līgums" ir Eiropas Kopienas dibināšanas līgums,

— "EAEK līgums" ir Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgums,

— "Statūti" ir Protokols par Tiesas statūtiem,

— "EEZ līgums" ir Līgums par Eiropas Ekonomikas zonu.

Šajā Reglamentā:

— "iestādes" ir Kopienu iestādes un struktūras, kas ir izveidotas ar Līgumiem vai ar to īstenošanai pieņemtu aktu un kas var būt lietas dalībnieki Tiesā,

— "EBTA Uzraudzības iestāde" ir EEZ līgumā minētā uzraudzības iestāde.

I SADAĻA

TIESAS STRUKTŪRA UN DARBA ORGANIZĀCIJA

1. nodaļa

TIESNEŠI UN ĢENERĀLADVOKĀTI

2. pants

Tiesneša pilnvaru termiņš sākas dienā, kas norādīta dokumentā par viņa iecelšanu amatā. Ja diena nav norādīta, termiņš sākas dienā, ar ko datēts dokuments.

3. pants

1. Pirms sācis pildīt savus amata pienākumus, tiesnesis pirmajā atklātajā Tiesas sēdē, kurā viņš piedalās pēc iecelšanas amatā, nodod šādu zvērestu:

"Es zvēru pildīt savus pienākumus objektīvi un apzinīgi; es zvēru ievērot apspriežu slepenību."

2. Tūlīt pēc zvēresta nodošanas tiesnesis paraksta deklarāciju, kurā svinīgi solās, ka gan pilnvaru laikā, gan pēc pilnvaru termiņa beigām ievēros amata uzliktos pienākumus, un jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apdomīgi attiecībā uz dažu amatu un priekšrocību pieņemšanu pēc tam, kad viņa amata pilnvaras ir beigušās.

4. pants

Gadījumos, kad Tiesai ir lūgts lemt par to, vai tiesnesis joprojām atbilst attiecīgajiem nosacījumiem vai prasībām, kas izriet no viņa pienākumiem, priekšsēdētājs uzaicina attiecīgo tiesnesi sniegt Tiesai apsvērumus slēgtā apspriedē bez sekretāra piedalīšanās.

5. pants

Šā Reglamenta 2., 3. un 4. pants attiecas uz ģenerāladvokātiem.

6. pants

Tiesnešu un ģenerāladvokātu rangus nosaka vienādi atbilstīgi viņu amata stāžam.

Vienāda amata stāža gadījumā rangus nosaka atbilstīgi tiesnešu vai ģenerāladvokātu vecumam.

Tiesneši un ģenerāladvokāti, kuru amata pilnvaru termiņš beidzas un kurus ieceļ atkārtoti, saglabā savu iepriekšējo rangu.

2. nodaļa

TIESAS PRIEKŠSĒDĒTĀJS UN PALĀTU SASTĀVS

7. pants

1. Tūlīt pēc daļējas nomaiņas, kas noteikta EK līguma 223. pantā un EAEK līguma 139. pantā, tiesneši no sava vidus uz trijiem gadiem ievēlē Tiesas priekšsēdētāju.

2. Ja Tiesas priekšsēdētāja amats kļūst brīvs pirms parastā pilnvaru termiņa beigām, Tiesa uz atlikušo pilnvaru termiņu ievēlē amata pārņēmēju.

3. Šajā pantā noteiktās vēlēšanas notiek, balsojot aizklāti. Ievēlē tiesnesi, kurš iegūst absolūtu balsu vairākumu. Ja neviens no tiesnešiem neiegūst absolūtu balsu vairākumu, notiek vēlēšanu otrā kārta un ievēlē tiesnesi, kas iegūst visvairāk balsu. Ja divi vai vairāki tiesneši iegūst vienādu balsu skaitu, par ievēlētu uzskata vecāko no viņiem.

8. pants

Priekšsēdētājs vada Tiesas darbu tiesvedības un administratīvās vadības jomā. Viņš vada Tiesas sēdes un apspriedes.

9. pants

1. Tiesa saskaņā ar Statūtu 16. pantu izveido palātas, kurās ir pieci un trīs tiesneši, un lemj par to, kuri tiesneši tajās darbosies.

Palātu sastāvu publicē "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī".

2. Tiklīdz ir iesniegts prasības pieteikums, Tiesas priekšsēdētājs nodod lietu kādai no palātām, kas sastāv no trijiem tiesnešiem, lai veiktu pierādījumu savākšanu, un vienu no šīs palātas tiesnešiem norīko par referentu.

3. Attiecībā uz lietām, kas saskaņā ar 44. panta 3. punktu ir nodotas kādam no iztiesāšanas sastāviem, termins "Tiesa" šajā Reglamentā nozīmē šo sastāvu.

4. Lietās, kas nodotas palātai, kura sastāv no pieciem vai trijiem tiesnešiem, Tiesas priekšsēdētāja pilnvaras īsteno attiecīgās palātas priekšsēdētājs.

10. pants

1. Uzreiz pēc tam, kad ir ievēlēts Tiesas priekšsēdētājs, tiesneši uz trijiem gadiem ievēlē to palātu priekšsēdētājus, kurās ir pieci tiesneši.

Tiesneši uz vienu gadu ievēlē to palātu priekšsēdētājus, kurās ir trīs tiesneši.

Tiesa uz vienu gadu norīko pirmo ģenerāladvokātu.

Piemēro 7. panta 2. un 3. punkta noteikumus.

Ziņas par vēlēšanām un amatpersonām, kas norīkotas saskaņā ar šo punktu, publicē "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī".

2. Pirmais ģenerāladvokāts lemj par lietu nodošanu kādam no ģenerāladvokātiem, tiklīdz priekšsēdētājs ir norīkojis tiesnesi referentu. Pirmais ģenerāladvokāts veic vajadzīgos pasākumus kāda ģenerāladvokāta prombūtnē vai tad, ja šis ģenerāladvokāts nevar piedalīties.

11. pants

Tiesas priekšsēdētāja prombūtnē vai tad, ja viņš nevar piedalīties vai ja Tiesas priekšsēdētāja amats ir brīvs, Tiesas priekšsēdētāja pienākumus pilda kāds no to palātu priekšsēdētājiem, kurās ir pieci tiesneši, saskaņā ar šā Reglamenta 6. pantā noteikto rangu kārtību.

Ja gan Tiesas priekšsēdētājs, gan to palātu priekšsēdētāji, kurās ir pieci tiesneši, vienlaikus nevar piedalīties, vai arī ja viņu amati vienlaikus ir brīvi, Tiesas priekšsēdētāja pienākumus pilda kāds no to palātu priekšsēdētājiem, kurās ir trīs tiesneši, saskaņā ar šā Reglamenta 6. pantā noteikto rangu kārtību.

Ja gan Tiesas priekšsēdētājs, gan visi palātu priekšsēdētāji vienlaikus nevar piedalīties, vai arī ja viņu amati vienlaikus ir brīvi, Tiesas priekšsēdētāja pienākumus pilda kāds no pārējiem tiesnešiem saskaņā ar šā Reglamenta 6. pantā noteikto rangu kārtību.

2.a nodaļa

IZTIESĀŠANAS SASTĀVI

11.a pants

Tiesas sēdes notiek šādos iztiesāšanas sastāvos:

— Tiesas plēnums, kas sastāv no visiem tiesnešiem;

— virspalāta, kas saskaņā ar 11.b pantu sastāv no 13 tiesnešiem;

— palātas, kas saskaņā ar 11.c pantu sastāv no pieciem vai trijiem tiesnešiem.

11.b pants

1. Izskatot katru lietu, virspalāta sastāv no Tiesas priekšsēdētāja, to palātu priekšsēdētājiem, kurās ir pieci tiesneši, tiesneša referenta un tāda tiesnešu skaita, kas ir vajadzīgs, lai kopējais skaits būtu 13 tiesneši. Pēdējos pieminētos tiesnešus izraugās no 2. punktā minētā saraksta un saskaņā ar tur noteikto kārtību, un sākums katrā Tiesas vispārējā sapulcē pavirzās pa vienu uzvārdu uz priekšu.

2. Pēc Tiesas priekšsēdētāja un to palātu priekšsēdētāju ievēlēšanas, kurās ir pieci tiesneši, sastāda pārējo tiesnešu sarakstu, ko izmanto, lai noteiktu virspalātas sastāvu. Šajā sarakstā ievēro šā Reglamenta 6. pantā noteikto kārtību, kas mijas ar pretēju kārtību – pirmais tiesnesis šajā sarakstā ir pirmais tiesnesis saskaņā ar minētajā pantā noteikto kārtību, otrais tiesnesis ir pēdējais tiesnesis saskaņā ar minētajā pantā noteikto kārtību, trešais tiesnesis ir otrais tiesnesis saskaņā ar minēto kārtību, ceturtais tiesnesis ir pirmspēdējais tiesnesis saskaņā ar minēto kārtību un tā tālāk.

Šo sarakstu publicē "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī".

11.c pants

1. Izskatot katru lietu, palātas, kurās ir pieci tiesneši un trīs tiesneši, sastāv no palātas priekšsēdētāja, tiesneša referenta un tāda tiesnešu skaita, kas ir vajadzīgs, lai tiesnešu skaits būtu attiecīgi pieci un trīs. Pēdējos pieminētos tiesnešus izraugās no 2. punktā minētajiem sarakstiem un saskaņā ar tur noteikto kārtību, un sākums katrā Tiesas vispārējā sapulcē pavirzās pa vienu uzvārdu uz priekšu.

2. Attiecībā uz to palātu sastāvu, kurās ir pieci tiesneši, pēc šo palātu priekšsēdētāju ievēlēšanas sastāda sarakstus ar visiem tiesnešiem, kas ietilpst attiecīgajā palātā, izņemot tās priekšsēdētāju. Sarakstus sastāda tieši tāpat kā 11.b panta 2. punktā minēto sarakstu.

Attiecībā uz to palātu sastāvu, kurās ir trīs tiesneši, pēc šo palātu priekšsēdētāju ievēlēšanas sastāda sarakstus ar visiem tiesnešiem, kas ietilpst attiecīgajā palātā, izņemot tās priekšsēdētāju. Sarakstus sastāda saskaņā ar šā Reglamenta 6. pantā noteikto kārtību.

Šajā punktā minētos sarakstus publicē "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī".

11.d pants

Ja Tiesa uzskata, ka vairākas lietas kopā ir jāizskata un jāizlemj vienam un tam pašam iztiesāšanas sastāvam, šis sastāvs ir tāds, kā tas ir noteikts attiecībā uz to lietu, par kuru pirmo izskatīja sākotnējo ziņojumu.

11.e pants

Ja kāds iztiesāšanas sastāva loceklis nevar piedalīties, viņu aizstāj cits tiesnesis saskaņā ar 11.b panta 2. punktā vai 11.c panta 2. punktā minēto sarakstu secību.

Ja Tiesas priekšsēdētājs nevar piedalīties, virspalātas priekšsēdētāja pienākumus pilda saskaņā ar 11. panta noteikumiem.

Ja tās palātas priekšsēdētājs, kurā ir pieci tiesneši, nevar piedalīties, palātas priekšsēdētāja pienākumus pilda tās palātas priekšsēdētājs, kurā ir trīs tiesneši, vajadzības gadījumā ievērojot šā Reglamenta 6. pantā noteikto kārtību, vai ja šajā iztiesāšanas sastāvā nav no trijiem tiesnešiem sastāvošas palātas priekšsēdētāja, to dara kāds no pārējiem tiesnešiem saskaņā ar 6. pantā noteikto kārtību.

Ja tās palātas priekšsēdētājs, kurā ir trīs tiesneši, nevar piedalīties, palātas priekšsēdētāja pienākumus pilda kāds no iztiesāšanas sastāva tiesnešiem saskaņā ar šā Reglamenta 6. pantā noteikto kārtību.

3. nodaļa

KANCELEJA

1. iedaļa – Sekretārs un sekretāra palīgi

12. pants

1. Tiesa ieceļ sekretāru.

Divas nedēļas pirms noteiktās iecelšanas dienas priekšsēdētājs informē Tiesas locekļus par pieteikumiem, kas saņemti uz minēto amatu.

2. Pieteikumam pievieno visas ziņas par kandidāta vecumu, pilsonību, akadēmiskajiem grādiem, valodu zināšanām, pašreizējo darba vietu un iepriekšējām darba vietām, un pieredzi tieslietu un starptautiskajā jomā, ja tāda ir.

3. Iecelšana notiek saskaņā ar šā Reglamenta 7. panta 3. punktā noteikto procedūru.

4. Sekretāru ieceļ uz sešiem gadiem. Viņu var iecelt amatā atkārtoti.

5. Uz sekretāru attiecas šā Reglamenta 3. panta noteikumi.

6. Sekretāru var atbrīvot no amata vienīgi tad, ja viņš vairs neatbilst attiecīgajiem nosacījumiem vai arī nepilda savus amata pienākumus; Tiesa lemj pēc tam, kad sekretāram ir dota iespēja izteikt savus apsvērumus.

7. Ja sekretāra amats kļūst brīvs pirms parastā pilnvaru termiņa beigām, Tiesa uz sešiem gadiem ieceļ jaunu sekretāru.

13. pants

Ievērojot procedūru, kas attiecas uz sekretāru, Tiesa var iecelt vienu vai vairākus sekretāra palīgus, lai palīdzētu sekretāram un aizstātu viņu, ciktāl to atļauj šā Reglamenta 15. pantā minētās sekretāra darbības instrukcijas.

14. pants

Sekretāra un sekretāra palīgu prombūtnē vai tad, ja viņi nevar piedalīties vai ja viņu amati ir brīvi, priekšsēdētājs norīko kādu ierēdni vai citu darbinieku pildīt sekretāra pienākumus.

15. pants

Tiesa pēc priekšsēdētāja priekšlikuma pieņem sekretāra darbības instrukcijas.

16. pants

1. Kancelejā sekretāra uzraudzībā tur reģistru, kuru parafē priekšsēdētājs un kurā iesniegšanas kārtībā reģistrē visus procesuālos dokumentus un apliecinošus dokumentus.

2. Kad dokuments ir reģistrēts, sekretārs par to izdara atzīmi uz dokumenta oriģināleksemplāra un, pēc lietas dalībnieku pieteikuma, uz kopijām, kas šim nolūkam ir iesniegtas.

3. Ierakstiem reģistrā un iepriekšējā punktā noteiktajām atzīmēm ir publiska ticamība.

4. Noteikumus par reģistra turēšanu paredz šā Reglamenta 15. pantā minētajās sekretāra darbības instrukcijās.

5. Ieinteresētās personas var kancelejā iepazīties ar reģistru un saņemt tā kopijas vai izrakstus no tā, maksājot nodevu, kuras apmēru nosaka Tiesa pēc sekretāra priekšlikuma.

Ikviens lietas dalībnieks, samaksājot attiecīgu nodevu, var saņemt arī procesuālo dokumentu kopijas, kā arī rīkojumu un spriedumu apliecinātas kopijas.

6. "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī" publicē paziņojumu, norādot pieteikuma par lietas ierosināšanu reģistrācijas dienu, lietas dalībnieku uzvārdus vai nosaukumus un adreses, strīda priekšmetu, prasītāja prasījumus, kā arī kopsavilkumu par izvirzītajiem pamatiem un galvenajiem argumentiem.

7. Ja Padome vai Komisija nav lietas dalībnieks, Tiesa tām nosūta kopijas no prasības pieteikuma un iebildumu raksta (bez to pielikumiem), lai tās varētu izvērtēt, vai ir notikusi atsaukšanās uz Padomes vai Komisijas akta nepiemērojamību saskaņā ar EK līguma 241. pantu vai EAEK līguma 156. pantu. Attiecīgā prasības pieteikuma un iebildumu raksta kopiju nosūta arī Eiropas Parlamentam, lai tas varētu izvērtēt, vai saskaņā ar EK līguma 241. pantu ir notikusi atsaukšanās uz šīs iestādes un Padomes kopīgi pieņemta akta nepiemērojamību.

17. pants

1. Sekretārs priekšsēdētāja pakļautībā ir atbildīgs par dokumentu pieņemšanu, nodošanu un glabāšanu, kā arī par to izsniegšanu atbilstīgi šim Reglamentam.

2. Sekretārs palīdz Tiesai, priekšsēdētājam, palātu priekšsēdētājiem un tiesnešiem visu viņu oficiālo pienākumu izpildē.

18. pants

Sekretāra glabāšanā ir zīmogi. Viņš ir atbildīgs par Tiesas arhīvu un publikācijām.

19. pants

Sekretārs, ievērojot šā Reglamenta 4. un 27. pantu, piedalās Tiesas un palātu sēdēs.

2. iedaļa – Citas struktūrvienības

20. pants

1. Tiesas ierēdņus un pārējos darbiniekus ieceļ saskaņā ar Civildienesta noteikumiem.

2. Pirms sācis pildīt savus pienākumus, ierēdnis sekretāra klātbūtnē priekšsēdētājam nodod šādu zvērestu:

"Es zvēru pildīt Eiropas Kopienu Tiesas uzdotos pienākumus uzticīgi, diskrēti un pēc labākās sirdsapziņas".

21. pants

Tiesa nosaka un var mainīt tās struktūrvienību uzbūvi pēc sekretāra priekšlikuma.

22. pants

Tiesa izveido tulkošanas dienestu, kurā nodarbina ekspertus ar atbilstošām zināšanām tiesību jomā un ļoti labām vairāku Tiesas oficiālo valodu zināšanām.

23. pants

Sekretārs priekšsēdētāja pakļautībā ir atbildīgs par Tiesas administratīvo vadību, finanšu pārvaldi un grāmatvedību; šo pienākumu izpildē viņam palīdz administrators.

4. nodaļa

REFERENTU PALĪGI

24. pants

1. Ja Tiesa uzskata, ka to prasa tai nodoto lietu izskatīšana un pierādījumu savākšana, tā saskaņā ar Statūtu 13. pantu var izteikt priekšlikumu iecelt referentu palīgus.

2. Referentu palīgi jo īpaši palīdz priekšsēdētājam pieteikumu par pagaidu noregulējumu izskatīšanā, kā arī palīdz tiesnešiem referentiem viņu darbā.

3. Savu pienākumu izpildē referentu palīgi ir attiecīgi Tiesas priekšsēdētāja, palātas priekšsēdētāja vai tiesneša referenta padotībā.

4. Pirms sācis pildīt savus pienākumus, referenta palīgs nodod Tiesai zvērestu, kas norādīts šā Reglamenta 3. pantā.

5. nodaļa

TIESAS DARBS

25. pants

1. Virspalātas un Tiesas plēnuma sēžu datumus un laikus nosaka priekšsēdētājs.

2. Tiesas palātu, kurās ir pieci un trīs tiesneši, sēžu datumus un laikus nosaka attiecīgo palātu priekšsēdētāji.

3. Tiesa var noturēt vienu vai vairākas sēdes vietā, kas nav Tiesas mītne.

26. pants

1. Ja tiesneša prombūtnes dēļ vai tādēļ, ka tiesnesis nevar piedalīties, tiesneši ir pāra skaitā, tiesnesim ar vismazāko amata stāžu šā Reglamenta 6. panta nozīmē ir jāatturas no dalības apspriedēs, izņemot gadījumu, kad viņš ir tiesnesis referents. Šādā gadījumā tiesnesis, kuram ir nākamais zemākais rangs, atturas no dalības apspriedēs.

2. Ja pēc tam, kad ir sasaukta virspalāta vai Tiesas plēnums, konstatē, ka nav Statūtu 17. panta trešajā vai ceturtajā daļā minētā kvoruma, priekšsēdētājs sēdi atliek līdz laikam, kad ir kvorums.

3. Ja kādā no palātām, kurās ir pieci vai trīs tiesneši, nav Statūtu 17. panta otrajā daļā minētā kvoruma un ja saskaņā ar 11.e pantu nav iespējams aizstāt tiesnešus, kas nevar piedalīties, attiecīgās palātas priekšsēdētājs par to informē Tiesas priekšsēdētāju, kurš ieceļ citu tiesnesi, lai palātu papildinātu.

27. pants

1. Tiesas apspriedes ir slēgtas.

2. Apspriedēs drīkst piedalīties vienīgi tiesneši, kas ir piedalījušies mutvārdu procesā, un, ja tāds ir, referenta palīgs, kurš ir pilnvarots nodarboties ar attiecīgās lietas izskatīšanu.

3. Ikviens tiesnesis, kas piedalās apspriedēs, izsaka savu viedokli un to motivē.

4. Pēc tiesneša lūguma ikvienu jautājumu formulē viņa izvēlētajā valodā un rakstveidā paziņo Tiesai pirms par to balso.

5. Tiesas nolēmums ir atkarīgs no secinājumiem, pie kādiem tiesneši ar balsu vairākumu nonāk gala apspriedē. Balsis nodod kārtībā, kas ir pretēja šā Reglamenta 6. pantā noteiktajai rangu kārtībai.

6. Tiesa lemj par domstarpībām, ja tādas rodas par jautājumu būtību, formulējumu un kārtību vai arī par balsojuma interpretāciju.

7. Ja Tiesas apspriedes attiecas uz iekšējiem administratīviem jautājumiem, tajās piedalās ģenerāladvokāti, un viņiem katram ir viena balss. Apspriedēs piedalās sekretārs, ja vien Tiesa nelemj citādi.

8. Ja Tiesa notur sēdi bez sekretāra klātbūtnes, tā vajadzības gadījumā uzdod rakstīt protokolu tiesnesim ar vismazāko amata stāžu šā Reglamenta 6. panta nozīmē. Protokolu paraksta minētais tiesnesis un priekšsēdētājs.

28. pants

1. Ja vien Tiesa nepieņem īpašu lēmumu, Tiesas oficiālās brīvdienas ir šādas:

— no 18. decembra līdz 10. janvārim,

— no svētdienas pirms Lieldienām līdz otrajai svētdienai pēc Lieldienām,

— no 15. jūlija līdz 15. septembrim.

Tiesas oficiālo brīvdienu laikā tajā vietā, kur atrodas Tiesas mītne, Tiesas priekšsēdētāja pienākumus pilda vai nu pats priekšsēdētājs saziņā ar sekretāru, vai kāds no palātu priekšsēdētājiem, vai arī kāds cits tiesnesis, kuru priekšsēdētājs ir lūdzis pildīt viņa pienākumus.

2. Steidzamos gadījumos priekšsēdētājs var tiesnešus un ģenerāladvokātus sasaukt Tiesas oficiālo brīvdienu laikā.

3. Tiesa ievēro tās valsts oficiālās brīvdienas, kurā atrodas tās mītne.

4. Attiecīgos apstākļos Tiesa var tiesnešiem un ģenerāladvokātiem piešķirt atvaļinājumu.

6. nodaļa

VALODU LIETOJUMS

29. pants

1. Tiesvedības valoda ir angļu, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, igauņu, itāļu, īru, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valoda.

2. Tiesvedības valodu izvēlas prasītājs, ja vien nav piemērojami šādi noteikumi:

a) ja atbildētājs ir kāda dalībvalsts vai fiziska vai juridiska persona, kam ir kādas dalībvalsts pilsonība, tad tiesvedības valoda ir attiecīgās dalībvalsts oficiālā valoda; ja šajā valstī ir vairāk nekā viena oficiālā valoda, prasītājs var izvēlēties kādu no šīm valodām;

b) pēc pušu kopēja pieteikuma visā tiesvedībā vai tās daļā var atļaut lietot kādu citu no šā panta 1. punktā minētajām valodām;

c) atkāpjoties no a) un b) apakšpunkta, pēc vienas puses pieteikuma un pēc pretējās puses un ģenerāladvokāta uzklausīšanas kā tiesvedības valodu visā tiesvedībā vai tās daļā var atļaut lietot kādu citu no šā panta 1. punktā minētajām valodām; šādu pieteikumu nedrīkst iesniegt Eiropas Kopienu iestāde.

Gadījumos, uz kuriem attiecas šā Reglamenta 103. pants, tiesvedības valoda ir tās valsts tiesas tiesvedības valoda, kura nodod lietu Tiesai. Pēc vienas pamata lietas puses pienācīgi pamatota pieteikuma un pēc pretējās puses un ģenerāladvokāta uzklausīšanas kā tiesvedības valodu mutvārdu procesā var atļaut lietot kādu citu no šā panta 1. punktā minētajām valodām.

Lēmumu par iepriekš minētajiem pieteikumiem var pieņemt priekšsēdētājs; priekšsēdētājs var pieteikumu nodot izlemšanai Tiesai, un, ja viņš ierosina to apmierināt bez visu pušu piekrišanas, viņam tas ir jānodod izlemšanai Tiesai.

3. Tiesvedības valodu izmanto lietas dalībnieku procesuālajos rakstos un mutvārdu paskaidrojumos, un pievienotajos dokumentos, kā arī Tiesas sēžu protokolos un nolēmumos.

Visiem iesniegtajiem vai pievienotajiem dokumentiem, kas sastādīti kādā citā valodā, jāpievieno tulkojums tiesvedības valodā.

Attiecībā uz gariem dokumentiem var iesniegt izrakstu tulkojumus. Tomēr Tiesa pēc savas ierosmes vai lietas dalībnieka

pieteikuma jebkurā laikā var lūgt iesniegt pilnu vai pilnīgāku tulkojumu.

Atkāpjoties no iepriekšējiem noteikumiem, dalībvalstis, iestājoties lietā, ko izskata Tiesa, vai piedaloties 103. pantā minētajā prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā, ir tiesīgas izmantot savu oficiālo valodu. Šis noteikums attiecas gan uz rakstveida dokumentiem, gan mutvārdu paziņojumiem. Sekretārs nodrošina šādu dokumentu vai paziņojumu tulkošanu tiesvedības valodā.

Valstīm, kas nav dalībvalstis, bet kas ir EEZ līguma līgumslēdzējas puses, kā arī EBTA Uzraudzības iestādei, iestājoties lietā, kuru izskata Tiesa, vai piedaloties prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā, kas noteikta Statūtu 23. pantā, var atļaut izmantot kādu no šā panta 1. punktā minētajām valodām, kas nav tiesvedības valoda. Šis noteikums attiecas gan uz rakstveida dokumentiem, gan mutvārdu paziņojumiem. Sekretārs nodrošina šādu dokumentu vai paziņojumu tulkošanu tiesvedības valodā.

Trešām valstīm, kas piedalās prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā saskaņā ar Statūtu 23. panta ceturto daļu, var atļaut izmantot kādu no šā panta 1. punktā minētajām valodām, kas nav tiesvedības valoda. Šis noteikums attiecas gan uz rakstveida dokumentiem, gan mutvārdu paziņojumiem. Sekretārs nodrošina šādu dokumentu vai paziņojumu tulkošanu tiesvedības valodā.

4. Ja liecinieks vai eksperts paziņo, ka viņš nespēj pienācīgi izteikties nevienā no šā panta 1. punktā minētajām valodām, Tiesa var atļaut viņam izteikties kādā citā valodā. Sekretārs nodrošina tulkošanu tiesvedības valodā.

5. Tiesas priekšsēdētājs un palātu priekšsēdētāji kādu no šā panta 1. punktā minētajām valodām, kas nav tiesvedības valoda, var izmantot mutvārdu procesa vadīšanai, tiesnesis referents – gan sākotnējā ziņojumā, gan ziņojumā tiesas sēdē, tiesneši un ģenerāladvokāti – uzdodot jautājumus, un ģenerāladvokāti – sniedzot secinājumus. Sekretārs nodrošina tulkošanu tiesvedības valodā.

30. pants

1. Sekretārs pēc tiesneša vai ģenerāladvokāta lūguma vai lietas dalībnieka pieteikuma nodrošina, ka visu Tiesā notiekošās tiesvedības laikā teikto vai rakstīto tulko kādā no vēlamajām 29. panta 1. punktā minētajām valodām.

2. Tiesas publikācijas sagatavo valodās, kas minētas 1. pantā Padomes Regulā Nr. 1.

31. pants

Dokumenti, kas sagatavoti tiesvedības valodā vai kādā no valodām, kuru izmantošana ir atļauta saskaņā ar šā Reglamenta 29. pantu, ir autentiski.

7. nodaļa

PĀRSTĀVJU, PADOMDEVĒJU UN ADVOKĀTU TIESĪBAS UN PIENĀKUMI

32. pants

1. Pārstāvjiem, padomdevējiem un advokātiem, kas piedalās tiesvedībā Tiesā vai kādā citā tiesu iestādē, kurai Tiesa devusi tiesas uzdevumu, ir imunitāte attiecībā uz visu, ko viņi teikuši vai rakstījuši par attiecīgo lietu vai tās dalībniekiem.

2. Pārstāvjiem, padomdevējiem un advokātiem turklāt ir arī šādas privilēģijas un atvieglojumi:

a) attiecībā uz materiāliem un dokumentiem, kas ir saistīti ar tiesvedību, neveic kratīšanu un konfiskāciju; domstarpību gadījumā muitas vai policijas ierēdņi šādus materiālus un dokumentus var aizzīmogot; šādā gadījumā tos nekavējoties nogādā Tiesā pārbaudei, ko veic sekretāra un attiecīgās personas klātbūtnē;

b) pārstāvju, padomdevēju un advokātu rīcībā drīkst būt tāds valūtas daudzums, kāds var būt vajadzīgs viņu pienākumu izpildei;

c) pārstāvjiem, padomdevējiem un advokātiem ir tiesības pienākumu izpildes laikā netraucēti ceļot.

33. pants

Lai izmantotu 32. pantā norādītās privilēģijas, imunitāti un atvieglojumus, personām, kam uz to ir tiesības, ir jāapliecina to statuss:

a) pārstāvju statusu apliecina viņu pilnvarotāja izdots oficiāls dokuments, kura kopiju tas nekavējoties nosūta sekretāram;

b) padomdevēju un advokātu statusu apliecina sekretāra parakstīts apliecinošs dokuments. Šī apliecinošā dokumenta derīguma termiņš ir ierobežots, un to ir iespējams pagarināt vai saīsināt atbilstīgi tiesvedības ilgumam.

34. pants

Šā Reglamenta 32. pantā noteiktās privilēģijas, imunitāti un atvieglojumus piešķir vienīgi tiesvedības pienācīgai norisei.

Tiesa var atcelt imunitāti, ja tā uzskata, ka tas netraucēs tiesvedības pienācīgu norisi.

35. pants

1. Padomdevējam vai advokātam pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas ar Tiesas rīkojumu ikvienā brīdī var liegt piedalīties tiesvedībā, ja viņa attieksme pret Tiesu, tiesnesi, ģenerāladvokātu vai sekretāru nav saderīga ar cieņu pret Tiesu vai ja viņš savas tiesības izmanto neatbilstīgi tiem mērķiem, kuriem tās ir piešķirtas; attiecīgajai personai ir jādod iespēja sevi aizstāvēt.

Rīkojums ir izpildāms nekavējoties.

2. Ja padomdevējam vai advokātam liedz piedalīties tiesvedībā, to aptur uz laiku, ko nosaka priekšsēdētājs, lai ļautu attiecīgajam lietas dalībniekam iecelt jaunu padomdevēju vai advokātu.

3. Saskaņā ar šo pantu pieņemtos nolēmumus var atcelt.

36. pants

Šīs nodaļas noteikumi attiecas uz augstskolu pasniedzējiem, kuriem saskaņā ar Statūtu 19. pantu ir tiesības uzstāties Tiesā.

II SADAĻA

PROCESS

1. nodaļa

RAKSTVEIDA PROCESS

37. pants

1. Katra procesuālā dokumenta oriģinālu paraksta attiecīgā lietas dalībnieka pārstāvis vai advokāts.

Oriģināleksemplāru, kam pievienoti visi tajā minētie pielikumi, iesniedz kopā ar piecām kopijām Tiesas vajadzībām un vienu kopiju katram no lietas dalībniekiem. Kopijas apliecina lietas dalībnieks, kurš tās iesniedz.

2. Iestādes Tiesas noteiktos termiņos papildus iesniedz visu citās valodās sagatavoto procesuālo dokumentu tulkojumus valodās, kas minētas 1. pantā Padomes Regulā Nr. 1. Piemēro šā panta 1. punkta otrās daļas noteikumus.

3. Visiem procesuālajiem dokumentiem jābūt datētiem. Procesuālo termiņu skaitīšanai ņem vērā tikai to dienu, kad procesuālais dokuments ir iesniegts kancelejā.

4. Katram procesuālajam dokumentam pievieno materiālus, kuros ir to apstiprinoši dokumenti un šo dokumentu saraksts.

5. Ja, ņemot vērā kāda dokumenta apjomu, procesuālajam dokumentam ir pievienoti tikai izraksti no tā, kancelejā iesniedz visu šo dokumentu vai pilnu tā kopiju.

6. Neskarot 1. līdz 5. punkta noteikumus, dienu, kurā parakstīta procesuāla dokumenta oriģināla kopiju, ieskaitot 4. punktā minēto dokumentu sarakstu, saņem kancelejā pa faksu vai ar citu Tiesai pieejamo tehnisko sakaru līdzekļu palīdzību, procesuālo termiņu ievērošanas nolūkos uzskata par dienu, kad dokumenti ir iesniegti kancelejā, ar nosacījumu, ka attiecīgā parakstītā procesuālā dokumenta oriģinālu, kam pievienoti iepriekš 1. punkta otrajā daļā minētie pielikumi un kopijas, iesniedz kancelejā vēlākais desmit dienu laikā.

38. pants

1. Statūtu 21. pantā norādītajā prasības pieteikumā ietver:

a) prasības pieteikuma iesniedzēja uzvārdu vai nosaukumu un adresi;

b) ziņas par personu, pret kuru prasības pieteikums ir vērsts;

c) strīda priekšmetu, kā arī kopsavilkumu par izvirzītajiem pamatiem;

d) prasītāja prasījumus;

e) attiecīgā gadījumā – ziņas par piedāvātajiem pierādījumiem.

2. Tiesvedības vajadzībām prasības pieteikumā norāda dokumentu izsniegšanas adresi vietā, kur atrodas Tiesas mītne, un tās personas uzvārdu, kas ir pilnvarota un piekritusi pieņemt dokumentus.

Pirmajā daļā minētās dokumentu izsniegšanas adreses vietā vai papildus tai prasības pieteikumā var norādīt, ka advokāts vai pārstāvis piekrīt tam, ka dokumentus viņam izsniedz pa faksu vai ar citu tehnisko sakaru līdzekļu palīdzību.

Ja prasības pieteikums neatbilst pirmajā un otrajā daļā minētajām prasībām, tad līdz attiecīgo trūkumu novēršanai visus ar tiesvedību saistītos dokumentus attiecīgajai pusei izsniedz, nosūtot tos ierakstītā sūtījumā šīs puses pārstāvim vai advokātam. Atkāpjoties no 79. panta 1. punkta, par pienācīgi notikušu dokumentu izsniegšanu uzskata ierakstīta sūtījuma nodošanu pasta iestādē vietā, kur atrodas Tiesas mītne.

3. Advokātam, kas pusi pārstāv vai pusei palīdz, jāiesniedz kancelejā apliecinošs dokuments par to, ka viņš ir tiesīgs praktizēt dalībvalsts vai valsts, kura ir EEZ līguma līgumslēdzēja puse, tiesā.

4. Prasības pieteikumam attiecīgā gadījumā pievieno dokumentus, kas norādīti Statūtu 21. panta otrajā daļā.

5. Prasības pieteikumam, ko iesniedz privāto tiesību juridiska persona, pievieno:

a) juridiskās personas statūtus vai nesenu izrakstu no sabiedrību vai apvienību reģistra, vai arī kādu citu tās juridiskās pastāvēšanas pierādījumu;

b) pierādījumu tam, ka advokātu ir pilnvarojusi persona, kas ir tiesīga to darīt.

6. Prasības pieteikumam, kas iesniegts saskaņā ar EK līguma 238. un 239. pantu un EAEK līguma 153. un 154. pantu, pievieno šķīrējklauzulas kopiju no Kopienu vai to vārdā noslēgta publisko vai privāto tiesību līguma vai, attiecīgos gadījumos, īpaša attiecīgo dalībvalstu starpā noslēgta nolīguma par domstarpību izšķiršanu kopiju.

7. Ja prasības pieteikums neatbilst šā panta 3. līdz 6. punktā noteiktajām prasībām, sekretārs nosaka pieņemamu termiņu, kurā prasītājam ir jānovērš trūkumi prasības pieteikumā vai arī jāiesniedz kāds no iepriekš minētajiem dokumentiem. Ja prasītājs noteiktajā termiņā nenovērš trūkums prasības pieteikumā vai arī

neiesniedz prasītos dokumentus, Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas lemj par to, vai neatbilstība minētajiem nosacījumiem prasības pieteikumu padara formāli nepieņemamu.

39. pants

Prasības pieteikumu izsniedz atbildētājam. Gadījumos, kad piemēro 38. panta 7. punktu, prasības pieteikums ir jāizsniedz, tiklīdz tajā ir novērsti trūkumi vai tiklīdz Tiesa to ir atzinusi par pieņemamu no iepriekšējā pantā izklāstīto formālo prasību viedokļa.

40. pants

1. Viena mēneša laikā pēc tam, kad atbildētājam ir izsniegts prasības pieteikums, viņš iesniedz iebildumu rakstu, kurā ietver:

a) atbildētāja uzvārdu vai nosaukumu un adresi;

b) faktiskos un tiesību argumentus;

c) atbildētāja prasījumus;

d) ziņas par piedāvātajiem pierādījumiem.

Iebildumu rakstam piemēro šā Reglamenta 38. panta 2. līdz 5. punkta noteikumus.

2. Pēc atbildētāja motivēta pieteikuma priekšsēdētājs var pagarināt šā panta 1. punktā noteikto termiņu.

41. pants

1. Prasības pieteikumu un iebildumu rakstu var papildināt ar prasītāja repliku un atbildētāja atbildi uz repliku.

2. Priekšsēdētājs nosaka termiņu šo procesuālo dokumentu iesniegšanai.

42. pants

1. Replikā un atbildē uz repliku puses var norādīt papildu pierādījumus. Tomēr pusēm ir jāmotivē kavēšanās pierādījumu iesniegšanā.

2. Tiesvedības laikā nav atļauts izvirzīt jaunus pamatus, izņemot gadījumus, kad tie ir saistīti ar tādiem tiesību vai faktiskiem apstākļiem, kas ir kļuvuši zināmi iztiesāšanas laikā.

Ja tiesvedības laikā kāda no pusēm pirmajā daļā minētā iemesla dēļ izvirza jaunu pamatu, priekšsēdētājs, rīkojoties pēc tiesneša referenta ziņojuma un pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas, pat pēc parasto procesuālo termiņu beigām var dot otrai pusei laiku atbildēt uz šādu pamatu.

Lēmumu par to, vai šāds pamats ir pieņemams, ietver galīgajā spriedumā.

43. pants

Pēc pušu un, ja 10. panta 2. punktā minētā nodošana jau ir notikusi, arī ģenerāladvokāta uzklausīšanas priekšsēdētājs jebkurā laikā var izdot rīkojumu rakstveida vai mutvārdu procesā vai galīgā sprieduma taisīšanai apvienot divas vai vairākas saistītas lietas ar identisku priekšmetu. Lietas pēc tam var atkal sadalīt. Priekšsēdētājs var šos jautājumus nodot Tiesai.

1.a nodaļa

SĀKOTNĒJAIS ZIŅOJUMS UN LIETU NODOŠANA IZTIESĀŠANAS SASTĀVIEM

44. pants

1. Priekšsēdētājs nosaka dienu, kurā tiesnesim referentam Tiesas vispārējā sapulcē ir jāsniedz sākotnējais ziņojums:

a) pēc tam, kad ir iesniegta atbilde uz repliku,

b) pēc tam, kad beidzies 41. panta 2. punktā noteiktais termiņš replikas vai atbildes uz repliku iesniegšanai,

c) ja attiecīgā puse ir atteikusies no savām tiesībām iesniegt repliku vai atbildi uz repliku vai

d) ja piemēro 62.a punktā minēto paātrināto procesu, kad priekšsēdētājs nosaka sēdes datumu.

2. Sākotnējā ziņojumā ietver priekšlikumu par pierādījumu savākšanas vai citu sagatavošanās pasākumu veikšanu un par to, kuram iztiesāšanas sastāvam lieta ir jānodod. Tajā ir arī tiesneša referenta priekšlikums par to, vai atbilstoši 44.a pantam var atteikties no mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanas un vai atbilstoši Statūtu 20. panta piektajai daļai lieta izlemjama bez ģenerāladvokāta secinājumu uzklausīšanas.

Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas lemj par tiesneša referenta priekšlikumiem.

3. Tiesa jebkuru tai iesniegto lietu nodod palātām, kurās ir pieci vai trīs tiesneši, ja vien lietas sarežģītība vai svarīgums, vai arī konkrētie apstākļi nav tādi, kas prasa, lai lietu nodotu virspalātai.

Tomēr lietu nevar nodot palātai, kurā ir pieci vai trīs tiesneši, ja dalībvalsts vai Kopienu iestāde, kas ir viena no lietas dalībniekiem, ir iesniegusi pieteikumu par lietas izlemšanu virspalātā. Šā noteikuma izpratnē "lietas dalībnieks" ir jebkura dalībvalsts vai iestāde, kas ir puse vai persona, kura iestājas lietā konkrētajā tiesvedībā vai kura iesniegusi rakstveida apsvērumus 103. pantā minētajā prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā. Šajā daļā minēto pieteikumu nevar iesniegt tiesvedībā, kurā puses ir Kopienas un to darbinieki.

Tiesas plēnums sanāk tad, kad Tiesai ir iesniegtas lietas saskaņā ar Statūtu 16. panta ceturtajā daļā minētajiem noteikumiem. Tiesa var nodot lietu Tiesas plēnumam, ja saskaņā ar Statūtu 16. panta piekto daļu tā uzskata, ka attiecīgā lieta ir ārkārtīgi svarīga.

4. Iztiesāšanas sastāvs, kuram lieta ir nodota, jebkurā tiesvedības stadijā var lietu atdot atpakaļ Tiesai, lai to varētu nodot iztiesāšanas sastāvam, kurā ir vairāk tiesnešu.

5. Ja ir uzsākta pierādījumu savākšana, attiecīgās lietas iztiesāšanas sastāvs var uzdot veikt pierādījumu savākšanu šā Reglamenta 9. panta 2. punktā minētajai palātai, ja tas pats neuzņemas veikt šo pierādījumu savākšanu.

Ja mutvārdu process ir sākts bez pierādījumu savākšanas, lietas iztiesāšanas sastāva priekšsēdētājs nosaka sākuma dienu.

44.a pants

Neskarot citus šajā Reglamentā paredzētus īpašus noteikumus, tiesvedībai ir arī mutvārdu daļa. Tomēr pēc tam, kad ir iesniegti 40. panta 1. punktā vai, attiecīgā gadījumā, 41. panta 1. punktā minētie procesuālie raksti, Tiesa, rīkojoties pēc tiesneša referenta ziņojuma un pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas, var lemt citādi, ja neviens no lietas dalībniekiem nav iesniedzis pieteikumu, kurā ir izklāstīti iemesli, kāpēc tas vēlas tikt uzklausīts. Pieteikumu iesniedz viena mēneša laikā pēc paziņošanas attiecīgajam lietas dalībniekam par rakstveida procesa pabeigšanu. Priekšsēdētājs šo termiņu var pagarināt.

2. nodaļa

PIERĀDĪJUMU SAVĀKŠANA UN CITI SAGATAVOŠANĀS PASĀKUMI

1. iedaļa – Pierādījumu savākšanas pasākumi

45. pants

1. Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas izdod attiecīgu rīkojumu, kurā ir izklāstīti pierādāmie fakti un noteikti pierādījumu savākšanas pasākumi, ko tā uzskata par atbilstošiem. Pirms Tiesa lemj par šā panta 2. punkta c), d) un e) apakšpunktā minētajiem pierādījumu savākšanas pasākumiem, tā uzklausa lietas dalībniekus.

Rīkojumu izsniedz lietas dalībniekiem.

2. Neskarot Statūtu 24. un 25. pantu, pieļaujami šādi pierādījumu savākšanas pasākumi:

a) lietas dalībnieku personiska iztaujāšana;

b) informācijas pieprasīšana un dokumentu iesniegšana;

c) mutvārdu liecība;

d) ekspertīze;

e) attiecīgās vietas vai lietas apskate.

3. Tiesas rīkojumā noteiktos pierādījumu savākšanas pasākumus var veikt pati Tiesa, vai arī tā var uzdot šo pasākumu veikšanu tiesnesim referentam.

Pierādījumu savākšanas pasākumos piedalās ģenerāladvokāts.

4. Iespējams iesniegt pierādījumu atspēkojumus un papildināt iepriekš iesniegtos pierādījumus.

46. pants

1. Palāta, kurai ir uzdots veikt pierādījumu savākšanu, ir tiesīga īstenot pilnvaras, ko Tiesai piešķir šā Reglamenta 45. pants un 47. līdz 53. pants; Tiesas priekšsēdētājam piešķirtās pilnvaras ir tiesīgs īstenot attiecīgās palātas priekšsēdētājs.

2. Uz palātās notiekošajiem procesiem attiecas šā Reglamenta 56. un 57. pants.

3. Lietas dalībnieki ir tiesīgi piedalīties pierādījumu savākšanas pasākumos.

2. iedaļa – Liecinieku un ekspertu izsaukšana un nopratināšana

47. pants

1. Tiesa pēc savas ierosmes vai pēc kāda lietas dalībnieka pieteikuma, uzklausījusi ģenerāladvokātu, var prasīt, lai saistībā ar noteiktiem faktiem tiek nopratināti liecinieki. Tiesas rīkojumā izklāsta konstatējamos faktus.

Tiesa var izsaukt liecinieku pēc savas ierosmes, pēc kāda lietas dalībnieka pieteikuma vai arī pēc ģenerāladvokāta lūguma.

Lietas dalībnieka pieteikumā par liecinieka nopratināšanu precīzi norāda, par kādiem faktiem un kādu iemeslu dēļ liecinieks ir jānopratina.

2. Liecinieku izsauc, pamatojoties uz Tiesas rīkojumu, kurā ir šādas ziņas:

a) liecinieka uzvārds, vārdi, ziņas par liecinieku un viņa adrese;

b) norāde uz faktiem, par kuriem liecinieks ir jānopratina;

c) attiecīgā gadījumā, informācija par Tiesas veiktajiem pasākumiem, lai atlīdzinātu lieciniekam radušos izdevumus, kā arī informācija par sodu, ko var uzlikt lieciniekam, kas neierodas Tiesā.

Rīkojumu izsniedz lietas dalībniekiem un lieciniekam.

3. Tāda liecinieka izsaukšanai, kura nopratināšanu ir lūdzis lietas dalībnieks, Tiesa var piemērot nosacījumu, ka attiecīgajam lietas dalībniekam Tiesas kasē ir jāiemaksā summa, kas būtu pietiekama noteikto izdevumu segšanai; iemaksas apjomu nosaka Tiesa.

No Tiesas kases izmaksā avansā naudas līdzekļus, kas vajadzīgi saistībā ar tāda liecinieka nopratināšanu, kurš ir izsaukts pēc Tiesas ierosmes.

4. Pēc tam, kad ir pārbaudīta liecinieka identitāte, priekšsēdētājs informē liecinieku, ka viņam šajā Reglamentā noteiktajā kārtībā būs jāapliecina, ka viņš ir teicis patiesību.

Tiesa nopratina liecinieku, pieaicinot lietas dalībniekus. Pēc tam, kad liecinieks ir beidzis liecināt, priekšsēdētājs pēc lietas dalībnieku pieteikuma vai pēc savas ierosmes var uzdot lieciniekam jautājumus.

Tāpat var rīkoties arī pārējie tiesneši un ģenerāladvokāts.

Jautājumus lieciniekiem var uzdot arī lietas dalībnieku pārstāvji priekšsēdētāja uzraudzībā.

5. Pēc liecības sniegšanas liecinieks nodod šādu zvērestu:

"Es zvēru, ka esmu teicis tikai un vienīgi patiesību."

Tiesa pēc lietas dalībnieku uzklausīšanas var atbrīvot liecinieku no zvēresta nodošanas.

6. Sekretārs sagatavo protokolu, kurā fiksē liecinieka liecību.

Protokolu paraksta priekšsēdētājs vai tiesnesis referents, kas ir atbildīgs par liecinieka nopratināšanu, un sekretārs. Pirms šādas protokola parakstīšanas lieciniekam ir jādod iespēja pārbaudīt protokola saturu un to parakstīt.

Protokols ir oficiāls dokuments.

48. pants

1. Lieciniekiem, kas ir izsaukti atbilstīgi prasībām, ir jāievēro izsaukums un jāierodas liecināt.

2. Ja liecinieks, kas ir izsaukts atbilstīgi prasībām, neierodas Tiesā, tad Tiesa var uzlikt viņam naudas sodu, kurš nepārsniedz EUR 5 000 ([1]), un var izdot rīkojumu par jaunu liecinieka izsaukumu uz viņa rēķina.

Tādu pašu sodu var uzlikt arī lieciniekam, kas bez attaisnojoša iemesla atsakās liecināt, nodot zvērestu vai, attiecīgā gadījumā, tam līdzvērtīgu svinīgu solījumu.

3. Ja liecinieks Tiesai norāda attaisnojošu iemeslu, viņam uzlikto naudas sodu var atcelt. Uzlikto naudas sodu pēc liecinieka pieteikuma var samazināt, ja liecinieks pierāda tā nesamērīgumu ar viņa ienākumiem.

4. Saskaņā ar šo pantu uzlikto sodu un citu piemēroto pasākumu piespiedu izpilde notiek saskaņā ar EK līguma 244. un 256. pantu un EAEK līguma 159. un 164. pantu.

49. pants

1. Tiesa ar rīkojumu var noteikt ekspertīzi. Rīkojumā, ar ko ieceļ ekspertu, norāda viņa uzdevumu un atzinuma sniegšanas termiņu.

2. Eksperts saņem rīkojuma kopiju kopā ar visiem dokumentiem, kas vajadzīgi viņa uzdevuma veikšanai. Viņa darbību uzrauga tiesnesis referents, kurš drīkst piedalīties eksperta darbībās un kurš ekspertam ir jāinformē par viņa uzdevuma izpildes gaitu.

Tiesa var prasīt, lai lietas dalībnieki vai viens no dalībniekiem iemaksā nodrošinājumu ekspertīzes izmaksu segšanai.

3. Pēc eksperta pieteikuma Tiesa var izdot rīkojumu veikt lieciniekuopratināšanu. Viņu nopratināšanu veic saskaņā ar šā Reglamenta 47. pantu.

4. Eksperts var sniegt slēdzienu vienīgi par tiem jautājumiem, par kuriem viņa slēdziens ir skaidri lūgts.

5. Pēc tam, kad eksperts ir sniedzis atzinumu, Tiesa var izdot rīkojumu par viņa nopratināšanu, pieaicinot lietas dalībniekus.

Jautājumus ekspertam var uzdot arī lietas dalībnieku pārstāvji priekšsēdētāja uzraudzībā.

6. Pēc atzinuma sniegšanas eksperts Tiesai nodod šādu zvērestu:

"Es zvēru, ka savu uzdevumu esmu veicis apzinīgi un objektīvi."

Tiesa pēc lietas dalībnieku uzklausīšanas var atbrīvot ekspertu no zvēresta nodošanas.

50. pants

1. Ja kāds lietas dalībnieks noraida kādu liecinieku vai ekspertu, pamatojoties uz to, ka viņš nav kompetents, piemērots vai arī kāda cita iemesla dēļ nedrīkst uzstāties kā liecinieks vai eksperts, vai arī ja liecinieks vai eksperts atsakās liecināt, nodot zvērestu vai tam līdzvērtīgu svinīgu solījumu, jautājumu izšķir Tiesa.

2. Liecinieka vai eksperta noraidījumu piesaka divu nedēļu laikā pēc tam, kad ir izsniegts rīkojums par liecinieka izsaukšanu vai eksperta iecelšanu; noraidījuma pieteikumā ir jānorāda tā pamatojums un ziņas par piedāvātajiem pierādījumiem.

51. pants

1. Lieciniekiem un ekspertiem ir tiesības saņemt ceļa un uzturēšanās izdevumu kompensāciju. Tiesas kase var lieciniekiem un ekspertiem maksājamās summas izmaksāt avansā.

2. Lieciniekiem ir tiesības saņemt kompensāciju par negūto peļņu, un ekspertiem ir tiesības saņemt samaksu par viņu pakalpojumiem. Tiesas kase kompensāciju vai samaksu par pakalpojumiem izmaksā lieciniekiem un ekspertiem pēc tam, kad viņi ir attiecīgi izpildījuši savus pienākumus vai paveikuši uzdevumus.

52. pants

Tiesa uz lietas dalībnieka pieteikuma pamata vai pēc savas ierosmes var dot tiesas uzdevumu nopratināt lieciniekus vai ekspertus, kā noteikts šā Reglamenta 125. pantā minētajos papildu noteikumos.

53. pants

1. Sekretārs sagatavo katras sēdes protokolu. Protokolu paraksta priekšsēdētājs un sekretārs, un tas ir oficiāls dokuments.

2. Lietas dalībnieki ir tiesīgi kancelejā iepazīties ar protokolu un eksperta atzinumu un uz sava rēķina saņemt to kopijas.

3. iedaļa – Pierādījumu savākšanas pabeigšana

54. pants

Pēc tam, kad ir pabeigta pierādījumu savākšana, priekšsēdētājs nosaka mutvārdu procesa sākšanas dienu, izņemot gadījumus, kad Tiesa ir noteikusi termiņu, kurā lietas dalībnieki drīkst iesniegt rakstveida apsvērumus.

Ja ir noteikts termiņš rakstveida apsvērumu iesniegšanai, priekšsēdētājs mutvārdu procesa sākšanas dienu nosaka pēc šā termiņa beigām.

4. iedaļa – Sagatavošanās pasākumi

54.a pants

Tiesnesis referents un ģenerāladvokāts var prasīt, lai lietas dalībnieki noteiktā termiņā iesniedz visu informāciju par faktiem un visus dokumentus vai citas ziņas, kuras tiesnesis referents un ģenerāladvokāts uzskata par attiecināmām uz lietu. Par iesniegto informāciju un/vai dokumentiem paziņo pārējiem lietas dalībniekiem.

([1]) Skat. Padomes Regulas (EK) Nr. 1103/97 2. pantu, OV L 162, 19.06.1997., 1. lpp.

3. nodaļa

MUTVĀRDU PROCESS

55. pants

1. Ievērojot šā Reglamenta 85. pantā noteikto lēmumu prioritāro kārtību, Tiesa tai iesniegtās lietas izskata tādā kārtībā, kādā ir pabeigta pierādījumu savākšana attiecīgajās lietās. Ja pierādījumu savākšanu vairākās lietās pabeidz vienlaikus, to izskatīšanas kārtību nosaka pēc reģistra ierakstiem par prasības pieteikumu iesniegšanas datumiem.

2. Īpašos apstākļos priekšsēdētājs var nolemt, ka kāda lieta izskatāma prioritāri.

Īpašos apstākļos priekšsēdētājs pēc savas ierosmes vai pēc lietas dalībnieka pieteikuma un pēc lietas dalībnieku un ģenerāladvokāta uzklausīšanas var atlikt lietas izskatīšanu uz vēlāku laiku. Pēc lietas dalībnieku kopīga pieteikuma priekšsēdētājs var izdot rīkojumu par lietas atlikšanu.

56. pants

1. Procesu atklāj un vada priekšsēdētājs, kurš ir atbildīgs par kārtību tiesas sēdē.

2. Slēgtā sēdē izskatītu lietu mutvārdu procesa saturu nepublisko.

57. pants

Tiesas sēdes laikā priekšsēdētājs var uzdot jautājumus lietas dalībnieku pārstāvjiem, padomdevējiem un advokātiem.

Tāpat var rīkoties arī pārējie tiesneši un ģenerāladvokāts.

58. pants

Lietas dalībnieki Tiesā mutvārdu paskaidrojumus var sniegt vienīgi ar savu pārstāvju, padomdevēju vai advokātu starpniecību.

59. pants

1. Ģenerāladvokāts mutvārdu procesa noslēgumā mutvārdos sniedz motivētus secinājumus.

2. Pēc tam, kad ģenerāladvokāts ir sniedzis secinājumus, priekšsēdētājs mutvārdu procesu pasludina par pabeigtu.

60. pants

Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas un saskaņā ar 45. panta 1. punktu jebkurā laikā var izdot rīkojumu veikt kādu pierādījumu savākšanas pasākumu vai arī atkārtot vai paplašināt kādu iepriekš veiktu pierādījumu savākšanas pasākumu. Rīkojumā paredzētos pasākumus Tiesa var uzdot veikt palātai vai tiesnesim referentam.

61. pants

Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas var izdot rīkojumu par mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu.

62. pants

1. Sekretārs sagatavo katras sēdes protokolu. Protokolu paraksta priekšsēdētājs un sekretārs, un tas ir oficiāls dokuments.

2. Lietas dalībnieki ir tiesīgi kancelejā iepazīties ar protokolu un uz sava rēķina saņemt tā kopijas.

3.a nodaļa

PAĀTRINĀTAIS PROCESS

62.a pants

1. Pēc prasītāja vai atbildētāja pieteikuma priekšsēdētājs ārpus kārtas, saskaņā ar tiesneša referenta priekšlikumu un pēc pretējās puses un ģenerāladvokāta uzklausīšanas var pieņemt lēmumu lietu izskatīt paātrinātā procesā, atkāpjoties no šā Reglamenta noteikumiem, kad attiecīgās lietas īpaša steidzamība prasa, lai Tiesa sniegtu savu nolēmumu īsā termiņā.

Pieteikumu par to, lai kādu lietu izskatītu paātrinātā procesā, iesniedz kā atsevišķu dokumentu vienlaikus ar attiecīgi prasības pieteikumu vai iebildumu rakstu.

2. Piemērojot paātrināto procesu, sākotnējo prasības pieteikumu un iebildumu rakstu var papildināt ar repliku un atbildi uz repliku vienīgi tad, ja priekšsēdētājs to uzskata par vajadzīgu.

Persona, kas iestājas lietā, var sniegt iestāšanās rakstu vienīgi tad, ja priekšsēdētājs to uzskata par vajadzīgu.

3. Kad ir iesniegts iebildumu raksts vai, ja lēmumu lietu izskatīt paātrinātā procesā pieņem tikai pēc iebildumu raksta iesniegšanas, tiklīdz šis lēmums ir pieņemts, priekšsēdētājs nosaka sēdes datumu, ko nekavējoties paziņo lietas dalībniekiem. Viņš var pārcelt tiesas sēdes datumu, ja to prasa pierādījumu savākšanas pasākumu organizācija vai citi sagatavošanās pasākumi.

Neskarot 42. pantu, mutvārdu procesa laikā lietas dalībnieki var papildināt savus argumentus un iesniegt papildu pierādījumus. Tomēr tiem ir jāmotivē kavēšanās pierādījumu iesniegšanā.

4. Tiesa izdod nolēmumu pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas.

4. nodaļa

SPRIEDUMI

63. pants

Spriedumā ietver:

— norādi, ka tas ir Tiesas spriedums,

— pasludināšanas datumu,

— priekšsēdētāja un to tiesnešu uzvārdus, kuri piedalījās sprieduma taisīšanā,

— ģenerāladvokāta uzvārdu,

— sekretāra uzvārdu,

— ziņas par lietas dalībniekiem,

— lietas dalībnieku pārstāvju, padomdevēju un advokātu uzvārdus,

— lietas dalībnieku prasījumus,

— norādi par to, ka ģenerāladvokāts ir uzklausīts,

— faktu kopsavilkumu,

— nolēmuma motīvus,

— sprieduma rezolutīvo daļu, ieskaitot lēmumu par tiesāšanās izdevumiem.

64. pants

1. Spriedumu pasludina atklātā tiesas sēdē, pieaicinot lietas dalībniekus.

2. Sprieduma oriģināleksemplāru, ko paraksta priekšsēdētājs, tiesneši, kuri ir piedalījušies apspriedēs, un sekretārs, apzīmogo un nodod glabāšanā kancelejā; lietas dalībniekiem izsniedz apliecinātas sprieduma kopijas.

3. Uz sprieduma oriģināleksemplāra sekretārs atzīmē tā pasludināšanas datumu.

65. pants

Spriedums ir saistošs no tā pasludināšanas dienas.

66. pants

1. Neskarot noteikumus par spriedumu interpretāciju, Tiesa pēc savas ierosmes vai pēc lietas dalībnieka pieteikuma, kas iesniegts divu nedēļu laikā pēc sprieduma pasludināšanas, var spriedumā labot pārrakstīšanās vai matemātiskā aprēķina kļūdas un acīmredzamas neprecizitātes.

2. Lietas dalībnieki, ko sekretārs attiecīgi informē, priekšsēdētāja noteiktā termiņā var iesniegt rakstveida apsvērumus.

3. Tiesa lemj slēgtā apspriedē pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas.

4. Par labojumiem izdotā rīkojuma oriģināleksemplāru pievieno labotā sprieduma oriģināleksemplāram. Par šādu rīkojumu izdara atzīmi uz labotā sprieduma oriģināleksemplāra malas.

67. pants

Ja Tiesa nav lēmusi par kādu no prasījumiem vai par tiesāšanās izdevumiem, lietas dalībniekiem ir tiesības viena mēneša laikā pēc sprieduma izsniegšanas iesniegt Tiesā pieteikumu par papildsprieduma taisīšanu.

Pieteikumu izsniedz pretējai pusei, un priekšsēdētājs nosaka termiņu, kurā tā var iesniegt rakstveida apsvērumus.

Pēc tam, kad šie apsvērumi ir iesniegti, Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas lemj par to, vai pieteikums ir pieņemams un pamatots.

68. pants

Sekretārs nodrošina Tiesas judikatūras krājuma publicēšanu.

5. nodaļa

TIESĀŠANĀS IZDEVUMI

69. pants

1. Lēmumu par tiesāšanās izdevumiem ietver galīgajā spriedumā vai rīkojumā par tiesvedības izbeigšanu.

2. Lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

Ja spriedums ir nelabvēlīgs vairākiem lietas dalībniekiem, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumu sadali.

3. Ja lietas dalībniekiem spiedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs vai ja pastāv izņēmuma apstākļi, Tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

Tiesa var piespriest kādam lietas dalībniekam – pat tad, ja tam spriedums ir labvēlīgs – samaksāt tos izdevumus, par kuriem Tiesa uzskata, ka tie pretējai pusei ir radīti nepamatoti vai apzināti.

4. Dalībvalstis un iestādes, kas iestājas lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Valstis, kas nav dalībvalstis, bet kas ir EEZ līguma līgumslēdzējas puses, kā arī EBTA Uzraudzības iestāde, ja tās iestājas lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Tiesa var nolemt, ka personām, kas iestājas lietā un kas nav šā punkta iepriekšējās daļās minētās personas, savi tiesāšanās izdevumi jāsedz pašām.

5. Pusei, kas atsakās no prasības, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja pretējā puse to ir prasījusi apsvērumos par atteikšanos no prasības. Tomēr pēc tās puses pieteikuma, kura atsakās no prasības, tiesāšanās izdevumus var piespriest pretējai pusei, ja to pamato šīs pretējās puses rīcība.

Ja lietas dalībnieki ir panākuši vienošanos par tiesāšanās izdevumiem, lēmumu par tiesāšanās izdevumiem pieņem saskaņā ar šo vienošanos.

Ja tiesāšanās izdevumu atlīdzināšana netiek prasīta, lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

6. Ja tiesvedību lietā izbeidz pirms sprieduma taisīšanas, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem pēc saviem ieskatiem.

70. pants

Neskarot šā Reglamenta 69. panta 3. punkta otro daļu, tiesvedībā, kurā puses ir Kopienas un to darbinieki, iestādes sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

71. pants

Izdevumus, kas kādai pusei neizbēgami radušies, nodrošinot Tiesas sprieduma vai rīkojuma piespiedu izpildi, atlīdzina pretējā puse atbilstīgi izcenojumiem, kas ir spēkā valstī, kurā notiek piespiedu izpilde.

72. pants

Tiesvedība Tiesā ir bezmaksas, izņemot šādus gadījumus:

a) ja kāds lietas dalībnieks Tiesai ir radījis izdevumus, no kuriem ir bijis iespējams izvairīties, Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas var piespriest šim lietas dalībniekam segt minētos izdevumus;

b) ja pēc kāda lietas dalībnieka pieteikuma ir veikta kopēšana vai tulkošana, tad to izdevumu daļu, ko sekretārs uzskata par pārmērīgu, ir jāmaksā attiecīgajam lietas dalībniekam atbilstīgi izcenojumiem, uz kuriem attiecas šā Reglamenta 16. panta 5. punkts.

73. pants

Neskarot iepriekšējā panta noteikumus, par atlīdzināmiem tiesāšanās izdevumiem uzskata šādus izdevumus:

a) maksājumus lieciniekiem un ekspertiem saskaņā ar šā Reglamenta 51. pantu;

b) nepieciešamos izdevumus, kas lietas dalībniekiem radušies lietas vešanas sakarā, jo īpaši ceļa un uzturēšanās izdevumus, kā arī atlīdzību pārstāvjiem, padomdevējiem vai advokātiem.

74. pants

1. Ja pastāv domstarpības par atlīdzināmajiem tiesāšanās izdevumiem, šā Reglamenta 9. panta 2. punktā minētā palāta, kurai lieta ir nodota, pēc attiecīgā lietas dalībnieka pieteikuma, pēc pretējās puses apsvērumu un ģenerāladvokāta secinājumu uzklausīšanas izdod rīkojumu, kas nav pārsūdzams.

2. Izpildes nolūkā puses var prasīt izsniegt apliecinātu rīkojuma norakstu.

75. pants

1. Summas, ko izmaksā Tiesas kase, maksā tās valsts valūtā, kurā atrodas Tiesas mītne.

Pēc tās personas pieteikuma, kam attiecīgā summa ir jāizmaksā, to var maksāt tās valsts valūtā, kur ir radušies atlīdzināmie izdevumi vai kur veikti pasākumi, uz kuriem attiecas maksājums.

2. Pārējie parādnieki maksājumus veic savas izcelsmes valsts valūtā.

3. Valūtas konvertēšanu veic pēc oficiālā maiņas kursa maksājuma dienā tajā valstī, kurā atrodas Tiesas mītne.

6. nodaļa

BEZMAKSAS JURIDISKĀ PALĪDZĪBA

76. pants

1. Lietas dalībnieks, kas pilnībā vai daļēji nespēj segt tiesāšanās izmaksas, jebkurā laikā var lūgt bezmaksas juridisko palīdzību.

Pieteikumam pievieno pierādījumus tam, ka pieteikuma iesniedzējam ir vajadzīga palīdzība, un jo īpaši kompetentās iestādes izsniegtu dokumentu, kas apliecina attiecīgu līdzekļu trūkumu.

2. Ja pieteikums ir iesniegts pirms tiesvedības, ko pieteikuma iesniedzējs vēlas uzsākt, viņam īsi jāizklāsta lietas būtība.

Pieteikums nav jāiesniedz ar advokāta starpniecību.

3. Priekšsēdētājs norīko tiesnesi referentu. Palāta, kurā ir trīs tiesneši un pie kuras attiecīgais tiesnesis pieder, pēc pretējās puses rakstveida apsvērumu izskatīšanas un ģenerāladvokāta uzklausīšanas lemj par to, vai bezmaksas juridiskā palīdzība jāpiešķir pilnībā vai daļēji vai arī tā jāatsaka. Palāta pārbauda, vai prasība nav acīmredzami nepamatota.

Palāta izdod rīkojumu, kas nav jāmotivē un kas nav pārsūdzams.

4. Palāta pēc savas ierosmes vai pēc attiecīga pieteikuma jebkurā laikā bezmaksas juridisko palīdzību var pārtraukt, ja apstākļi, kas bija pamatā tās piešķiršanai, tiesvedības laikā ir mainījušies.

5. Ja bezmaksas juridiskā palīdzība ir piešķirta, Tiesas kase izdevumu segšanai vajadzīgos līdzekļus izmaksā avansā.

Lemjot par tiesāšanās izdevumiem, Tiesa var izdot rīkojumu pilnībā vai daļēji samaksāt Tiesas kasierim summas, kas ir maksātas avansā kā bezmaksas juridiskā palīdzība.

Sekretārs veic pasākumus, lai minētās summas iekasētu no lietas dalībnieka, kuram ir piespriests tās maksāt.

7. nodaļa

ATTEIKŠANĀS NO PRASĪBAS

77. pants

Ja, pirms Tiesa ir pieņēmusi nolēmumu, puses atrisina domstarpības un paziņo Tiesai, ka tās atsakās no savstarpējiem prasījumiem, priekšsēdētājs izdod rīkojumu par lietas izslēgšanu no reģistra un lemj par tiesāšanās izdevumiem saskaņā ar 69. panta 5. punktu, ņemot vērā pušu priekšlikumus šajā sakarā, ja tādi ir.

Šis noteikums neattiecas uz tiesvedību saskaņā ar EK līguma 230. un 232. pantu, kā arī EAEK līguma 146. un 148. pantu.

78. pants

Ja prasītājs rakstveidā informē Tiesu par to, ka viņš vēlas atteikties no prasības, priekšsēdētājs izdod rīkojumu par lietas izslēgšanu no reģistra un saskaņā ar 69. panta 5. punktu pieņem lēmumu par tiesāšanās izdevumiem.

8. nodaļa

DOKUMENTU IZSNIEGŠANA

79. pants

1. Šajā Reglamentā paredzēto dokumentu izsniegšanu nodrošina sekretārs, uz adresi, ko persona ir norādījusi dokumentu izsniegšanai, dokumenta kopiju vai nu nosūtot pa pastu ierakstītā sūtījumā ar paziņojumu par saņemšanu, vai arī nogādājot to personiski un saņemot parakstu par saņemšanu.

Sekretārs sagatavo un apliecina izsniedzamās dokumentu kopijas, izņemot gadījumus, kad lietas dalībnieki paši iesniedz kopijas atbilstīgi šā Reglamenta 37. panta 1. punktam.

2. Ja saskaņā ar 38. panta 2. punkta otro daļu adresāts ir piekritis tam, ka viņam dokumentus izsniedz, izmantojot faksu vai citus tehniskos sakaru līdzekļus, visus procesuālos dokumentus, izņemot Tiesas spriedumus un rīkojumus, var izsniegt, nosūtot attiecīgā dokumenta kopiju ar šo līdzekļu palīdzību.

Ja tehnisku iemeslu dēļ, dokumenta veida vai apjoma dēļ šāda nosūtīšana nav iespējama vai nav izpildāma, dokumentu, ja adresāts nav norādījis izsniegšanas adresi, izsniedz, to nosūtot uz viņa adresi saskaņā ar šā panta 1. punktā noteikto procedūru. Adresātu par to informē ar faksa vai citu tehnisku sakaru līdzekļu palīdzību. Dokumentu par izsniegtu uzskata desmitajā dienā pēc ierakstīta sūtījuma iesniegšanas pastā vietā, kur atrodas Tiesas mītne, izņemot gadījumus, kad ar paziņojumu par saņemšanu pierāda, ka sūtījums ir saņemts citā dienā, vai kad adresāts trīs nedēļu laikā pēc brīdinājuma saņemšanas pa faksu vai ar citu tehnisku sakaru līdzekļu palīdzību informē sekretāru, ka izsniedzamais dokuments līdz viņam nav nonācis.

9. nodaļa

TERMIŅI

80. pants

1. Termiņus, kas procesuālo darbību veikšanai ir noteikti Savienības līgumā, EK līgumā, EAEK līgumā, Tiesas Statūtos vai šajā Reglamentā, skaita šādi:

a) ja dienās, nedēļās, mēnešos vai gados izteikts termiņš ir jāsāk skaitīt no kāda notikuma vai darbības brīža, tad dienu, kad notiek attiecīgais notikums vai darbība, attiecīgajā termiņā neiekļauj;

b) nedēļās, mēnešos vai gados izteikts termiņš beidzas termiņa pēdējās nedēļas, mēneša, vai gada tās pašas nedēļas dienas, vai arī tā paša datuma, kurā ir noticis notikums vai darbība, no kuras sāk skaitīt attiecīgo termiņu, beigās. Ja mēnešos vai gados izteikta termiņa pēdējā mēnesī nav tā datuma, kurā termiņam būtu jābeidzas, tad termiņš beidzas minētā mēneša pēdējās dienas beigās;

c) ja termiņš ir izteikts mēnešos un dienās, to vispirms skaita pilnos mēnešos un pēc tam – dienās;

d) termiņos iekļauj oficiālas brīvdienas, sestdienas un svētdienas;

e) termiņu skaitīšanu neaptur Tiesas oficiālajās brīvdienās.

2. Ja termiņa pēdējā diena ir sestdiena, svētdiena vai oficiāla brīvdiena, termiņa pēdējā diena ir nākamā darba diena.

Tiesas sagatavotu oficiālo brīvdienu sarakstu publicē "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī".

81. pants

1. Ja termiņš, kas atvēlēts tiesvedības uzsākšanai par iestādes pieņemtu aktu, sākas no šā akta publicēšanas dienas, šo termiņu 80. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē skaita no 14. dienas beigām pēc akta publicēšanas dienas "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī".

2. Procesuālos termiņus pagarina, pamatojoties uz apsvērumiem par attālumu, par fiksētu desmit dienu termiņu.

82. pants

Visus saskaņā ar šo Reglamentu noteiktos termiņus var pagarināt tas, kurš attiecīgo termiņu ir noteicis.

Priekšsēdētājs un palātu priekšsēdētāji var deleģēt sekretāram paraksta tiesības, lai viņš varētu noteikt un pagarināt termiņus, kurus saskaņā ar šo Reglamentu nosaka un pagarina priekšsēdētājs un palātu priekšsēdētāji.

10. nodaļa

TIESVEDĪBAS APTURĒŠANA

82.a pants

1. Tiesvedību var apturēt:

a) apstākļos, kas noteikti Statūtu 54. panta trešajā daļā, ar rīkojumu, kurš izdots pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas;

b) visos pārējos gadījumos – ar priekšsēdētāja lēmumu, kas pieņemts pēc ģenerāladvokāta un – izņemot 103. pantā minēto prejudiciālā nolēmuma tiesvedību – pēc lietas dalībnieku uzklausīšanas.

Tiesvedību var atjaunot ar rīkojumu vai lēmumu, ievērojot to pašu procedūru.

Šajā punktā minētos rīkojumus vai lēmumus izsniedz lietas dalībniekiem.

2. Tiesvedība ir apturēta ar to dienu, kas norādīta rīkojumā vai lēmumā par apturēšanu, vai, ja šādas norādes nav, ar to dienu, ar kuru datēts rīkojums vai lēmums.

Kamēr tiesvedība ir apturēta, noteikto termiņu skaitīšanu aptur attiecībā uz visiem lietas dalībniekiem.

3. Ja rīkojumā vai lēmumā par tiesvedības apturēšanu nav norādīts tās ilgums, tad tiesvedību atjauno dienā, kas norādīta rīkojumā vai lēmumā par tiesvedības atjaunošanu, vai, ja šādas norādes nav, dienā, ar kuru datēts rīkojums vai lēmums par tiesvedības atjaunošanu.

No tiesvedības atjaunošanas dienas termiņus sāk skaitīt no jauna.

III SADAĻA

SEVIŠĶĀ TIESĀŠANĀS KĀRTĪBA

1. nodaļa

PIEMĒROŠANAS UN IZPILDES APTURĒŠANA UN CITI PAGAIDU NOREGULĒJUMA PASĀKUMI

83. pants

1. Saskaņā ar EK līguma 242. pantu vai EAEK līguma 157. pantu iesniegts pieteikums apturēt kādas iestādes pieņemta akta piemērošanu ir pieņemams vienīgi tad, ja pieteikuma iesniedzējs šo aktu apstrīd Tiesā.

Pieteikums par kāda cita pagaidu pasākuma noteikšanu, kas minēts EK līguma 243. pantā un EAEK līguma 158. pantā, ir pieņemams tikai tad, ja to iesniedz kāds no Tiesā izskatāmas lietas dalībniekiem un ja pieteikums attiecas uz šo lietu.

2. Šā panta 1. punktā minētajos pieteikumos norāda strīda priekšmetu, apstākļus, kas nosaka steidzamību, faktiskos un tiesību pamatus, kuri sākotnēji šķietami pamato prasītos pagaidu pasākumus.

3. Pieteikumu sagatavo kā atsevišķu dokumentu atbilstīgi šā Reglamenta 37. un 38. panta noteikumiem.

84. pants

1. Pieteikumu izsniedz pretējai pusei, un priekšsēdētājs nosaka īsu termiņu, kurā šī puse var iesniegt rakstveida vai mutvārdu apsvērumus.

2. Priekšsēdētājs lemj, vai ir izdodams rīkojums veikt pierādījumu savākšanu.

Priekšsēdētājs var pieteikumu apmierināt, pat pirms ir iesniegti pretējās puses apsvērumi. Šo pasākumu var grozīt vai atcelt arī tad, ja neviena no pusēm nav iesniegusi pieteikumu.

85. pants

Priekšsēdētājs par pieteikumu lemj pats vai arī pieteikumu nodod Tiesai.

Priekšsēdētāja prombūtnes laikā vai tad, ja viņš nevar piedalīties, piemēro šā Reglamenta 11. pantu.

Ja pieteikumu nodod Tiesai, tā atliek visas pārējās lietas un lemj pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas. Piemēro 84. panta noteikumus.

86. pants

1. Par pieteikumu lemj, izdodot motivētu rīkojumu, kas nav pārsūdzams. Rīkojumu nekavējoties izsniedz lietas dalībniekiem.

2. Uz rīkojuma izpildi var attiecināt nosacījumu, ka pieteikuma iesniedzējam ir jāiemaksā nodrošinājums tādā apmērā un veidā, kādu nosaka atbilstīgi apstākļiem.

3. Rīkojumā var noteikt dienu, kad beidzas pagaidu pasākuma darbība. Pretējā gadījumā pagaidu pasākuma darbība beidzas, kad ir pasludināts galīgais spriedums.

4. Rīkojumam ir vienīgi pagaidu raksturs, un tas nekādi neietekmē Tiesas nolēmumu par lietas būtību.

87. pants

Pēc lietas dalībnieka pieteikuma, ņemot vērā apstākļu izmaiņas, rīkojumu var jebkurā laikā grozīt vai atcelt.

88. pants

Ja pieteikumu par pagaidu pasākumu noraida, tas neliedz lietas dalībniekam, kas to iesniedza, iesniegt jaunu pieteikumu, pamatojoties uz jauniem faktiem.

89. pants

Šīs nodaļas noteikumi attiecas uz tādiem pieteikumiem apturēt Tiesas nolēmuma vai kādas citas iestādes pieņemta akta piespiedu izpildi, kuri iesniegti saskaņā ar EK līguma 244. un 256. pantu vai EAEK līguma 159. un 164. pantu.

Attiecīgā gadījumā rīkojumā par pieteikuma apmierināšanu nosaka dienu, kad beidzas pagaidu pasākuma darbība.

90. pants

1. Tāda veida lūgumā, kā minēts EAEK līguma 81. panta trešajā un ceturtajā daļā, norāda:

a) inspicējamo personu uzvārdus vai uzņēmumu nosaukumus un adreses;

b) inspekcijas objektu un mērķi.

2. Priekšsēdētājs lemj, izdodot rīkojumu. Piemēro šā Reglamenta 86. pantu.

Priekšsēdētāja prombūtnes laikā vai tad, ja viņš nevar piedalīties, piemēro šā Reglamenta 11. pantu.

2. nodaļa

PROCESA JAUTĀJUMI

91. pants

1. Lietas dalībnieks, kas vēršas Tiesā ar lūgumu pieņemt lēmumu par iebildi vai citu procesa jautājumu, neaplūkojot lietu pēc būtības, pieteikumu iesniedz kā atsevišķu dokumentu.

Pieteikumā ir jānorāda tā faktiskie un tiesību pamati un pieteikuma iesniedzēja prasījums; pieteikumam jāpievieno apliecinoši dokumenti.

2. Tiklīdz pieteikums ir iesniegts, priekšsēdētājs nosaka termiņu, kurā pretējā puse var rakstveidā norādīt savus pamatus un prasījumus.

3. Ja vien Tiesa nelemj citādi, pārējā procesa daļa notiek mutvārdos.

4. Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas lemj par pieteikumu vai arī atliek lēmumu līdz galīgajam spriedumam.

Ja Tiesa pieteikumu noraida vai arī atliek lēmuma pieņemšanu līdz galīgajam spriedumam, priekšsēdētājs nosaka jaunus termiņus turpmākajām procesuālajām darbībām.

92. pants

1. Ja Tiesas kompetencē acīmredzami nav izskatīt attiecīgo prasības pieteikumu vai ja prasības pieteikums ir acīmredzami nepieņemams, Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas, neveicot tālākas procesuālās darbības, var lemt, izdodot attiecīgu motivētu rīkojumu.

2. Tiesa jebkurā laikā pēc savas ierosmes var apsvērt, vai pastāv kāds absolūts šķērslis tiesas procesam, vai arī pēc pušu uzklausīšanas konstatēt, ka strīda priekšmets vairs nepastāv un ka tiesvedība ir jāizbeidz; savu lēmumu tā pieņem saskaņā ar šā Reglamenta 91. panta 3. un 4. punktu.

3. nodaļa

IESTĀŠANĀS LIETĀ

93. pants

1. Pieteikums par iestāšanos lietā ir jāiesniedz sešu nedēļu laikā pēc šā Reglamenta 16. panta 6. punktā minētā paziņojuma publicēšanas.

Pieteikumā par iestāšanos lietā norāda:

a) lietu;

b) strīda puses;

c) personas, kas iestājas lietā, uzvārdu vai nosaukumu un adresi;

d) personas, kas iestājas lietā, adresi dokumentu izsniegšanai vietā, kur atrodas Tiesas mītne;

e) prasījumus, kuru atbalstam minētā persona lūdz atļauju iestāties lietā;

f) apstākļu uzskaitījumu, kas dod tiesības iestāties lietā, ja pieteikums ir iesniegts saskaņā ar Statūtu 40. panta otro vai trešo daļu.

Personas, kas iestājas lietā, pārstāvība notiek saskaņā ar Statūtu 19. pantu.

Piemēro šā Reglamenta 37. un 38. pantu.

2. Pieteikumu par iestāšanos lietā izsniedz lietas dalībniekiem.

Pirms tiek pieņemts lēmums par pieteikumu par iestāšanos lietā, priekšsēdētājs lietas dalībniekiem dod iespēju iesniegt rakstveida vai mutvārdu apsvērumus.

Priekšsēdētājs lemj par pieteikumu par iestāšanos lietā, izdodot rīkojumu, vai arī nodod pieteikumu Tiesai.

3. Ja priekšsēdētājs atļauj iestāšanos lietā, tad persona, kas iestājas lietā, saņem visu lietas dalībniekiem izsniegto procesuālo dokumentu kopijas. Tomēr priekšsēdētājs, pamatojoties uz lietas dalībnieka pieteikumu, var neattiecināt šo noteikumu uz slepeniem vai konfidenciāliem dokumentiem.

4. Personai, kas iestājas lietā, ir jāpieņem lieta tāda, kāda tā ir iestāšanās laikā.

5. Priekšsēdētājs nosaka termiņu, kurā persona, kas iestājas lietā, var iesniegt iestāšanās rakstu.

Iestāšanās rakstā norāda:

a) personas, kas iestājas lietā, prasījumus pilnīgi vai daļēji atbalstīt vai pilnīgi vai daļēji noraidīt kādas puses prasījumu;

b) personas, kas iestājas lietā, izvirzītos pamatus un argumentus;

c) attiecīgā gadījumā – ziņas par piedāvātajiem pierādījumiem.

6. Pēc tam, kad ir iesniegts iestāšanās raksts, priekšsēdētājs vajadzības gadījumā nosaka termiņu, kurā lietas dalībnieki var atbildēt uz šo procesuālo rakstu.

7. Var izskatīt pieteikumu par iestāšanos lietā, kas iesniegts pēc 1. punktā paredzētā termiņa beigām, bet pirms ir pieņemts lēmums sākt mutvārdu procesu, kurš noteikts 44. panta 3. punktā. Šādā gadījumā, ja priekšsēdētājs personai ļauj iestāties lietā, tad šī persona, pamatojoties uz tai nosūtīto ziņojumu tiesas sēdē, var iesniegt savus apsvērumus mutvārdu procesa laikā, ja šāds process notiek.

4. nodaļa

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS UN PROTESTS

94. pants

1. Ja atbildētājs, kam atbilstoši noteikumiem ir izsniegts prasības pieteikums, noteiktā formā un laikā neatbild uz prasības pieteikumu, prasītājs var iesniegt pieteikumu par aizmuguriska sprieduma taisīšanu.

Šo pieteikumu izsniedz atbildētājam. Tiesa var lemt par mutvārdu procesa sākšanu saistībā ar pieteikumu.

2. Pirms aizmuguriska sprieduma taisīšanas Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pārbauda, vai prasības pieteikums ir pieņemams, vai ir ievērotas attiecīgās formalitātes un vai prasības pieteikums šķiet pamatots. Tiesa var izdot rīkojumu veikt pierādījumu savākšanu.

3. Aizmugurisks spriedums ir izpildāms. Tomēr Tiesa var apturēt tā izpildi līdz laikam, kamēr Tiesa pieņem lēmumu par protestu, kas ir iesniegts saskaņā ar šā panta 4. punktu, vai arī Tiesa var izpildi padarīt atkarīgu no nodrošinājuma iemaksas tādā apmērā un veidā, kā to nosaka atbilstīgi apstākļiem; nodrošinājumu atmaksā, ja protesta pieteikums nav iesniegts vai ja protestu noraida.

4. Par aizmugurisku spriedumu var iesniegt protestu.

Protesta pieteikums ir jāiesniedz šā Reglamenta 37. un 38. pantā noteiktajā formā viena mēneša laikā, skaitot no dienas, kad ir izsniegts spriedums

5. Pēc protesta pieteikuma izsniegšanas priekšsēdētājs nosaka termiņu, kurā pretējā puse var iesniegt rakstveida apsvērumus.

Tiesvedība noris saskaņā ar šā Reglamenta 44. pantu un turpmākajiem pantiem.

6. Tiesa lemj, taisot spriedumu, par kuru nevar iesniegt protestu. Šā sprieduma oriģināleksemplāru pievieno aizmuguriskā sprieduma oriģināleksemplāram. Uz aizmuguriskā sprieduma malas izdara atzīmi par spriedumu attiecībā uz protestu.

5. nodaļa

95. pants

(Atcelts)

96. pants

(Atcelts)

6. nodaļa

ĀRKĀRTAS PĀRSKATĪŠANAS PROCEDŪRAS

1. iedaļa – Trešās personas protests

97. pants

1. Trešās personas protesta pieteikumam piemēro šā Reglamenta 37. un 38. pantu. Turklāt šādā pieteikumā norāda:

a) spriedumu, pret kuru iesniedz protestu;

b) to, kā šis spriedums skar trešās personas tiesības;

c) iemeslus, kāpēc trešā persona nevarēja piedalīties pamata strīda izskatīšanā.

Pieteikumā ir jāvēršas pret visām pamata strīda pusēm.

Ja spriedums ir publicēts "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī", pieteikums ir jāiesniedz divu mēnešu laikā pēc šādas publikācijas.

2. Pamatojoties uz trešās personas, kas iesniedz protestu, pieteikumu, Tiesa var izdot rīkojumu apturēt sprieduma izpildi. Piemēro šā Reglamenta III sadaļas 1. nodaļas noteikumus.

3. Spriedumu, pret kuru iesniedz protestu, groza tajos punktos, kurus ir lūgts grozīt trešās personas protesta pieteikumā.

Tā sprieduma oriģināleksemplāru, kas taisīts pēc trešās personas protesta, pievieno sprieduma, pret kuru iesniegts protests, oriģināleksemplāram. Uz sprieduma, pret kuru iesniegts protests, oriģināleksemplāra malas izdara atzīmi par spriedumu, kas taisīts pēc trešās personas protesta.

2. iedaļa – Pārskatīšana

98. pants

Pieteikumu pārskatīt spriedumu iesniedz triju mēnešu laikā pēc tam, kad pieteikuma iesniedzējam ir kļuvuši zināmi fakti, kas ir par pamatu pieteikumam.

99. pants

1. Uz pārskatīšanas pieteikumu attiecas šā Reglamenta 37. un 38. pants. Turklāt šādā pieteikumā norāda:

a) apstrīdēto spriedumu;

b) punktus, kuros spriedumu apstrīd;

c) faktus, kas ir pieteikuma pamatā;

d) pierādījumus, kas apliecina faktus, kuri pamato sprieduma pārskatīšanu, un to, ka ir ievērots 98. pantā noteiktais termiņš.

2. Pieteikumā jāvēršas pret visiem lietas, kurā taisīts apstrīdētais spriedums, dalībniekiem

100. pants

1. Neskarot Tiesas nolēmumu par lietas būtību, Tiesa, uzklausījusi ģenerāladvokātu un vadoties no lietas dalībnieku rakstveida apsvērumiem, slēgtā apspriedē lemj par pieteikuma pieņemamību, taisot spriedumu.

2. Ja Tiesa pieteikumu atzīst par pieņemamu, tā lemj par pieteikuma būtību un taisa spriedumu atbilstoši šim Reglamentam.

3. Pārskatīšanas sprieduma oriģināleksemplāru pievieno pārskatītā sprieduma oriģināleksemplāram. Uz pārskatītā sprieduma oriģināleksemplāra malas izdara atzīmi par pārskatīšanas spriedumu.

7. nodaļa

APELĀCIJAS PAR ARBITRĀŽAS KOMITEJAS LĒMUMIEM

101. pants

1. Apelācijas sūdzībā, ko iesniedz saskaņā ar EAEK līguma 18. panta otro daļu, norāda:

a) apelācijas sūdzības iesniedzēja uzvārdu vai nosaukumu un adresi;

b) ziņas par parakstītāju;

c) arbitrāžas komitejas lēmumu, kuru pārsūdz;

d) ziņas par pusēm;

e) faktu kopsavilkumu;

f) apelācijas iesniedzēja izvirzītos pamatus un prasījumus.

2. Piemēro šā Reglamenta 37. panta 3. un 4. punkta un 38. panta 2., 3. un 5. punkta noteikumus.

Apelācijas sūdzībai pievieno pārsūdzētā lēmuma apliecinātu kopiju.

3. Tiklīdz ir iesniegta apelācijas sūdzība, sekretārs lūdz arbitrāžas komitejas kanceleju nosūtīt Tiesai lietas materiālus.

4. Šai tiesvedībai piemēro šā Reglamenta 39., 40., 55. pantu un turpmākos pantus.

5. Tiesa lemj, taisot spriedumu. Ja Tiesa atceļ arbitrāžas komitejas lēmumu, tā var lietu nodot atpakaļ arbitrāžas komitejai.

8. nodaļa

SPRIEDUMU INTERPRETĒŠANA

102. pants

1. Pieteikumu interpretēt spriedumu iesniedz saskaņā ar šā Reglamenta 37. un 38. pantu. Turklāt tajā norāda:

a) attiecīgo spriedumu;

b) tās daļas, kuras lūdz interpretēt.

Pieteikumā jāvēršas pret visiem lietas, kurā ir taisīts spriedums, dalībniekiem.

2. Tiesa lemj, taisot spriedumu, pirms tam dodot lietas dalībniekiem iespēju iesniegt savus apsvērumus un uzklausot ģenerāladvokātu.

Interpretācijas sprieduma oriģināleksemplāru pievieno interpretētā sprieduma oriģināleksemplāram. Uz interpretētā sprieduma oriģināleksemplāra malas izdara atzīmi par interpretācijas spriedumu.

9. nodaļa

LŪGUMI SNIEGT PREJUDICIĀLU NOLĒMUMU UN CITI INTERPRETĀCIJAS LŪGUMI

103. pants

1. Lietās, uz kurām attiecas Statūtu 23. pants, procesu reglamentē šā Reglamenta noteikumi ar attiecīgiem pielāgojumiem atbilstoši prejudiciālu nolēmumu sniegšanas īpatnībām.

2. Šā panta 1. punkta noteikumi attiecas uz lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu, kas noteikti 1971. gada 3. jūnijā Luksemburgā parakstītajā Protokolā par Tiesas sniegto interpretāciju 1968. gada 29. februāra Konvencijai par sabiedrību un juridisku personu savstarpēju atzīšanu un Protokolā par Tiesas sniegto interpretāciju 1968. gada 27. septembra Konvencijai par jurisdikciju (piekritību) un spriedumu izpildi civillietās un komerclietās, kā arī uz lūgumiem, kuri noteikti pēdējā minētā protokola 4. pantā.

Šā panta 1. punkta noteikumi attiecas arī uz interpretācijas lūgumiem, kas paredzēti citos spēkā esošajos vai turpmākajos nolīgumos.

104. pants

1. Šā Reglamenta 103. pantā minēto valstu tiesu nolēmumus dalībvalstīm paziņo oriģinālvalodā, pievienojot tulkojumu saņēmējas valsts oficiālajā valodā.

Gadījumos, uz kuriem attiecas Statūtu 23. panta trešā daļa, attiecīgo valstu tiesu nolēmumus oriģinālvalodā paziņo valstīm, kas nav dalībvalstis, bet kas ir EEZ līguma līgumslēdzējas puses, kā arī EBTA Uzraudzības iestādei, pievienojot tulkojumu kādā no 29. panta 1. punktā minētajām valodām, ko izvēlas paziņojuma adresāts.

Ja kāda trešā valsts piedalās prejudiciāla nolēmuma tiesvedībā Tiesā saskaņā ar Statūtu 23. panta ceturto daļu, tai paziņo attiecīgās valsts tiesas nolēmumu oriģinālvalodā, pievienojot tulkojumu kādā no 29. panta 1. punktā minētajām valodām, ko izvēlas attiecīgā trešā valsts.

2. Attiecībā uz pamata lietas dalībnieku pārstāvību un dalību prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā Tiesa ņem vērā procesuālos noteikumus, ko piemēro tajā valsts tiesā, kas ir izteikusi lūgumu.

3. Ja jautājums, kas Tiesai ir nodots prejudiciāla nolēmuma sniegšanai, ir identisks jautājumam, par kuru Tiesa jau ir sniegusi nolēmumu, ja atbilde uz šādu jautājumu skaidri izriet no pastāvošās judikatūras vai ja atbilde uz jautājumu nerada šaubas, Tiesa pēc tam, kad tā ir informējusi tiesu, kura tai šo jautājumu ir iesniegusi, un uzklausījusi Statūtu 23. pantā minēto personu iesniegtos apsvērumus un ģenerāladvokātu, var izdot motivētu rīkojumu, kurā ir norāde uz tās iepriekšējo spriedumu vai attiecīgo judikatūru.

4. Neskarot šā panta 3. punktu, tiesvedībai prejudiciāla nolēmuma sakarā ir arī mutvārdu daļa. Tomēr pēc tam, kad ir iesniegti Statūtu 23. pantā norādītie procesuālie raksti vai apsvērumi, Tiesa, rīkojoties pēc tiesneša referenta ziņojuma un informējot personas, kas saskaņā ar minētajiem noteikumiem ir tiesīgas iesniegt šādus procesuālos rakstus vai apsvērumus, pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas var lemt citādi, ja neviena no šīm personām nav iesniegusi pieteikumu, kurā ir izklāstīti iemesli, kāpēc tā vēlas tikt uzklausīta. Pieteikumu iesniedz viena mēneša laikā pēc tam, kad lietas dalībniekam vai personai ir izsniegts procesuālais raksts vai rakstveida apsvērumi. Priekšsēdētājs šo termiņu var pagarināt.

5. Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas var lūgt valsts tiesu sniegt skaidrojumu.

6. Par prejudiciālā nolēmuma tiesvedības tiesāšanās izdevumiem lemj valsts tiesa.

Īpašos apstākļos Tiesa var piešķirt bezmaksas juridisko palīdzību, lai nodrošinātu kāda lietas dalībnieka pārstāvību vai ierašanos.

104.a pants

Pēc valsts tiesas pieteikuma priekšsēdētājs izņēmuma kārtā pēc tiesneša referenta priekšlikuma un ģenerāladvokāta uzklausīšanas, atkāpjoties no šā Reglamenta noteikumiem, var nolemt lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu piemērot paātrinātu procesu, ja no pastāvošajiem apstākļiem izriet, ka nolēmums par Tiesai iesniegto jautājumu ir jāpieņem ārkārtīgi steidzami.

Šādā gadījumā priekšsēdētājs nekavējoties nosaka tiesas sēdes datumu, ko paziņo pamata lietas dalībniekiem un citām Statūtu 23. pantā minētajām ieinteresētajām personām, izsniedzot nolēmumu par prejudiciāla jautājuma uzdošanu.

Lietas dalībnieki un citas iepriekšējā daļā minētās ieinteresētās personas var iesniegt procesuālos rakstus vai rakstveida apsvērumus priekšsēdētāja noteiktajā termiņā, kas nav mazāks par 15 dienām. Priekšsēdētājs var prasīt, lai lietas dalībnieki un citas ieinteresētās personas savā procesuālajā rakstā vai rakstveida apsvērumos ietver tikai būtiskus juridiskus aspektus saistībā ar iesniegto prejudiciālo jautājumu.

Procesuālos rakstus vai rakstveida apsvērumus, ja tādi ir, paziņo lietas dalībniekiem un citām iepriekš minētajām personām pirms tiesas sēdes.

Tiesa lemj pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas.

10. nodaļa

ĪPAŠAS PROCEDŪRAS SASKAŅĀ AR EAEK LĪGUMA 103. LĪDZ 105. PANTU

105. pants

1. Saskaņā ar EAEK līguma 103. panta trešo daļu pieteikumam iesniedz četras apliecinātas kopijas. Vienu kopiju izsniedz Komisijai.

2. Pieteikumam pievieno attiecīgā nolīguma vai līguma projektu, pievienojot attiecīgajai valstij adresētās Komisijas piezīmes un visus citus apliecinošus dokumentus.

Komisija savus apsvērumus Tiesai iesniedz 10 dienās; šo termiņu priekšsēdētājs var pagarināt, iepriekš uzklausot attiecīgo valsti.

Apsvērumu apliecinātu kopiju izsniedz attiecīgajai valstij.

3. Tiklīdz pieteikums ir iesniegts, priekšsēdētājs norīko tiesnesi referentu. Tiklīdz ir norīkots tiesnesis referents, pirmais ģenerāladvokāts lietu nodod kādam ģenerāladvokātam.

4. Lēmumu pieņem slēgtā apspriedē pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas.

Attiecīgās valsts un Komisijas pārstāvjus un padomdevējus uzklausa, ja viņi to lūdz.

106. pants

1. Gadījumos, kas noteikti EAEK līguma 104. panta pēdējā daļā un 105. panta pēdējā daļā, piemēro šā Reglamenta 37. panta un turpmāko pantu noteikumus.

2. Pieteikumu izsniedz valstij, kurai ir piederīgs atbildētājs (fiziska persona vai uzņēmums).

11. nodaļa

ATZINUMI

107. pants

1. Ja Eiropas Parlaments lūdz atzinumu saskaņā ar EK līguma 300. pantu, lūgumu izsniedz Padomei, Komisijai un dalībvalstīm. Ja šādu lūgumu iesniedz Padome, to izsniedz Komisijai un Eiropas Parlamentam. Ja šādu lūgumu iesniedz Komisija, to izsniedz Padomei, Eiropas Parlamentam un dalībvalstīm. Ja šādu lūgumu iesniedz dalībvalsts, to izsniedz Padomei, Komisijai, Eiropas Parlamentam un pārējām dalībvalstīm.

Priekšsēdētājs nosaka termiņu, kurā iestādes un dalībvalstis, kam ir izsniegts lūgums, var iesniegt savus rakstveida apsvērumus.

2. Atzinumu var sniegt ne tikai par to, vai paredzētais nolīgums ir saderīgs ar EK līguma noteikumiem, bet arī par to, vai Kopienai vai arī kādai Kopienas iestādei ir pilnvaras slēgt šādu nolīgumu.

108. pants

1. Tiklīdz ir iesniegts lūgums sniegt atzinumu, priekšsēdētājs norīko tiesnesi referentu.

2. Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas slēgtā apspriedē pieņem motivētu atzinumu.

3. Atzinumu, ko parakstījis priekšsēdētājs, tiesneši, kuri piedalījās apspriedē, un sekretārs, izsniedz Padomei, Komisijai, Eiropas Parlamentam un dalībvalstīm.

109. pants

(Atcelts)

12. nodaļa

INTERPRETĀCIJAS LŪGUMI SASKAŅĀ AR EK LĪGUMA 68. PANTU

109.a pants

1. Lūgumu sniegt nolēmumu par interpretācijas jautājumu saskaņā ar EK līguma 68. panta 3. punktu izsniedz Komisijai un dalībvalstīm, ja lūgumu ir iesniegusi Padome, Padomei un dalībvalstīm, ja lūgumu ir iesniegusi Komisija, un Padomei, Komisijai un pārējām dalībvalstīm, ja lūgumu ir iesniegusi dalībvalsts.

Priekšsēdētājs nosaka termiņu, kurā iestādēm un dalībvalstīm, kam lūgums ir izsniegts, jāiesniedz savi rakstveida apsvērumi.

2. Tiklīdz šā panta 1. punktā minētais lūgums ir iesniegts, priekšsēdētājs norīko tiesnesi referentu. Tūlīt pēc tam pirmais ģenerāladvokāts lūgumu nodod kādam no ģenerāladvokātiem.

3. Pēc tam, kad ģenerāladvokāts ir sniedzis secinājumus, Tiesa lemj par lūgumu, taisot spriedumu.

Procesam, kas ir saistīts ar lūgumu, ir mutvārdu daļa, ja to prasa kāda dalībvalsts vai kāda no 1. punktā minētajām iestādēm.

13. nodaļa

SAVIENĪBAS LĪGUMA 35. PANTĀ MINĒTO DOMSTARPĪBU IZŠĶIRŠANA

109.b pants

1. Ja dalībvalstu starpā rodas domstarpības, kā minēts Savienības līguma 35. panta 7. punktā, viena no domstarpībās iesaistītajām pusēm nodod jautājumu Tiesai, iesniedzot pieteikumu. Pieteikumu izsniedz pārējām dalībvalstīm un Komisijai.

Ja rodas domstarpības dalībvalstu un Komisijas starpā, kā minēts Savienības līguma 35. panta 7. punktā, viena no domstarpībās iesaistītajām pusēm nodod jautājumu Tiesai, iesniedzot pieteikumu. Ja pieteikumu ir iesniegusi dalībvalsts, to izsniedz pārējām dalībvalstīm, Padomei un Komisijai. Ja pieteikumu ir iesniegusi Komisija, to izsniedz dalībvalstīm un Padomei.

Priekšsēdētājs nosaka termiņu, kurā iestādēm un dalībvalstīm, kam pieteikums ir izsniegts, jāiesniedz savi rakstveida apsvērumi.

2. Tiklīdz ir iesniegts šā panta 1. punktā minētais pieteikums, priekšsēdētājs norīko tiesnesi referentu. Tūlīt pēc tam pirmais ģenerāladvokāts pieteikumu nodod kādam no ģenerāladvokātiem.

3. Pēc tam, kad ģenerāladvokāts ir sniedzis secinājumus, Tiesa lemj par domstarpībām, taisot spriedumu.

Procesam, kas ir saistīts ar pieteikumu, ir mutvārdu daļa, ja to prasa kāda dalībvalsts vai kāda no 1. punktā minētajām iestādēm.

4. To pašu procedūru piemēro, ja dalībvalstu starpā noslēgts nolīgums nodod Tiesai kompetenci lemt par domstarpībām dalībvalstu starpā vai dalībvalstu un kādas iestādes starpā.

IV SADAĻA

APELĀCIJAS PAR PIRMĀS INSTANCES TIESAS NOLĒMUMIEM

110. pants

Neskarot šā Reglamenta 29. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktu un 29. panta 3. punkta ceturto daļu, apelācijās par Pirmās instances tiesas nolēmumiem, kā noteikts Statūtu 56. un 57. pantā, tiesvedības valoda ir tā valoda, kurā pieņemts Pirmās instances tiesas nolēmums, par ko ir iesniegta apelācija.

111. pants

1. Pārsūdzēšana apelācijas kārtībā notiek, iesniedzot apelācijas sūdzību Tiesas vai Pirmās instances tiesas kancelejā.

2. Pirmās instances tiesas kanceleja nekavējoties nosūta Tiesas kancelejai visus materiālus par lietas izskatīšanu pirmajā instancē un, attiecīgā gadījumā, arī apelācijas sūdzību.

112. pants

1. Apelācijas sūdzībā ietver šādas ziņas:

a) apelācijas sūdzības iesniedzēja uzvārdu vai nosaukumu un adresi;

b) pārējo dalībnieku, kas piedalījās tiesvedībā Pirmās instances tiesā, uzvārdus vai nosaukumus;

c) izvirzītos tiesību pamatus un argumentus;

d) apelācijas sūdzības iesniedzēja prasījumus.

Uz apelācijas sūdzībām attiecas šā Reglamenta 37. pants un 38. panta 2. un 3. punkts.

2. Apelācijas sūdzībai pievieno Pirmās instances tiesas nolēmumu, kuru pārsūdz. Apelācijas sūdzībā norāda datumu, kad pārsūdzētais nolēmums ir paziņots apelācijas sūdzības iesniedzējam.

3. Ja apelācijas sūdzība neatbilst 38. panta 3. punktam vai šā panta 2. punktam, piemēro šā Reglamenta 38. panta 7. punktu.

113. pants

1. Apelācijā prasījumi var būt šādi:

— atcelt Pirmās instances tiesas nolēmumu vai kādu tā daļu;

— pilnībā vai daļēji apmierināt tādu pašu prasījumu, kādu lūgts apmierināt pirmajā instancē; jauni prasījumi nav iesniedzami.

2. Apelācijā nedrīkst grozīt Pirmās instances tiesā izskatītā strīda priekšmetu.

114. pants

Apelācijas sūdzību izsniedz visiem Pirmās instances tiesā izskatītās lietas dalībniekiem. Piemēro šā Reglamenta 39. panta noteikumus.

115. pants

1. Pirmās instances tiesā izskatītās lietas dalībnieks var iesniegt atbildes rakstu uz apelāciju divu mēnešu laikā no dienas, kad tam ir izsniegta apelācijas sūdzība. Termiņu, kurā iesniedzams atbildes raksts uz apelāciju, nevar pagarināt.

2. Atbildes rakstā uz apelāciju ietver šādas ziņas:

a) iesniedzēja uzvārdu vai nosaukumu un adresi;

b) datumu, kad tam ir izsniegta apelācijas sūdzība;

c) izvirzītos tiesību pamatus un argumentus;

d) prasījumus.

Piemēro šā Reglamenta 37. panta un 38. panta 2. un 3. punkta noteikumus.

116. pants

1. Atbildes rakstā uz apelāciju prasījumi var būt šādi:

— noraidīt apelāciju vai kādu tās daļu vai arī atcelt Pirmās instances tiesas lēmumu vai kādu tā daļu;

— pilnībā vai daļēji apmierināt tādu pašu prasījumu, kādu lūgts apmierināt pirmajā instancē; jauni prasījumi nav iesniedzami.

2. Atbildes rakstā uz apelāciju nedrīkst grozīt Pirmās instances tiesā izskatītā strīda priekšmetu.

117. pants

1. Apelācijas sūdzību un atbildes rakstu uz apelāciju var papildināt ar replikas rakstu un atbildes rakstu uz repliku, ja priekšsēdētājs, pamatojoties uz pieteikumu, kas iesniegts septiņās dienās pēc tam, kad iesniegts atbildes raksts uz apelāciju, to uzskata par vajadzīgu un noteikti atļauj iesniegt replikas rakstu, lai apelācijas iesniedzējs varētu izteikt savu viedokli vai lai sagatavotu lēmuma pieņemšanu par apelāciju. Priekšsēdētājs nosaka dienu, līdz kurai ir jāiesniedz replikas raksts, un, izsniedzot šo replikas rakstu, dienu, līdz kurai ir jāiesniedz atbildes raksts uz repliku.

2. Ja atbildes rakstā uz apelāciju ir prasīts atcelt Pirmās instances tiesas nolēmumu vai kādu tā daļu, norādot pamatu, kas netika norādīts apelācijā, tad repliku attiecībā uz šo pamatu apelācijas iesniedzējs vai kāds cits lietas dalībnieks var iesniegt divu mēnešu laikā no dienas, kad tam ir izsniegts attiecīgais atbildes raksts uz apelāciju. Uz visiem papildu rakstiem pēc šādas replikas sniegšanas attiecas šā panta 1. punkts.

118. pants

Uz procesu Tiesā saistībā ar apelāciju par Pirmās instances tiesas nolēmumu attiecas šā Reglamenta 42. panta 2. punkts, 43., 44., 55. līdz 90. pants, 93., 95. līdz 100. pants un 102. pants, ņemot vērā turpmākos noteikumus.

119. pants

Ja apelācija vai kāda tās daļa ir acīmredzami nepieņemama vai nepamatota, Tiesa jebkurā laikā, rīkojoties pēc tiesneša referenta ziņojuma un ģenerāladvokāta uzklausīšanas, ar motivētu rīkojumu var noraidīt apelāciju vai kādu tās daļu.

120. pants

Kad ir iesniegti šā Reglamenta 115. panta 1. punktā un, ja tādi ir, 117. panta 1. un 2. punktā minētie procesuālie raksti, Tiesa pēc tiesneša referenta ziņojuma, kā arī pēc ģenerāladvokāta un lietas dalībnieku uzklausīšanas var lemt par apelāciju bez procesa mutvārdu daļas, izņemot gadījumus, kad kāds lietas dalībnieks iesniedz pieteikumu, kurā ir izklāstīti iemesli, kāpēc tas vēlas tikt uzklausīts. Pieteikumu iesniedz viena mēneša laikā pēc tam, kad attiecīgajam lietas dalībniekam ir paziņots par rakstveida procesa pabeigšanu. Priekšsēdētājs šo termiņu var pagarināt.

121. pants

Reglamenta 44. panta 2. punktā minēto ziņojumu Tiesai iesniedz pēc tam, kad iesniegti šā Reglamenta 115. panta 1. punktā un, attiecīgā gadījumā, 117. panta 1. un 2. punktā noteiktie procesuālie raksti. Ja šādi procesuālie raksti nav iesniegti, to pašu procedūru piemēro pēc tam, kad ir beidzies to iesniegšanai noteiktais termiņš.

122. pants

Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem, ja apelācija ir nepamatota vai ja tā ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu.

Tiesvedībā, kurā puses ir Kopienas un to darbinieki:

— šā Reglamenta 70. pants attiecas tikai uz iestāžu iesniegtām apelācijām;

— atkāpjoties no šā Reglamenta 69. panta 2. punkta, Tiesa attiecībā uz apelācijām, ko ir iesnieguši ierēdņi vai pārējie kādas iestādes darbinieki, var izdot rīkojumu par tiesāšanās izdevumu sadali, ja to prasa taisnīgums.

Ja apelācijas sūdzību atsauc, piemēro 69. panta 5. punktu.

Ja apelācija, ko ir iesniegusi dalībvalsts vai iestāde, kura nav iestājusies lietā Pirmās instances tiesā, ir pamatota, Tiesa var lemt, ka lietas dalībnieki kopīgi sedz izdevumus vai ka apelācijas iesniedzējs, kam spriedums ir labvēlīgs, atlīdzina tiesāšanās izdevumus, kas apelācijas sakarā ir radušies lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs.

123. pants

Pieteikums par iestāšanos lietā apelācijas tiesvedībā Tiesā ir jāiesniedz viena mēneša laikā pēc 16. panta 6. punktā minētās publikācijas.

V SADAĻA

EEZ LĪGUMĀ NOTEIKTĀS PROCEDŪRAS

123.a pants

1. Gadījumā, uz kuru attiecas EEZ līguma [1] 111. panta 3. punkts, domstarpībās iesaistītās Līgumslēdzējas puses iesniedz Tiesā lūgumu. Lūgumu izsniedz pārējām Līgumslēdzējām pusēm, Komisijai, EBTA Uzraudzības iestādei un, attiecīgā gadījumā, citām personām, kurām būtu jāpaziņo lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu par šo pašu Kopienas tiesību akta interpretācijas jautājumu.

Priekšsēdētājs nosaka termiņu, kurā Līgumslēdzējas puses un citas personas, kam lūgums ir izsniegts, var iesniegt rakstveida apsvērumus.

Lūgumu iesniedz kādā no 29. panta 1. punktā minētajām valodām. Piemēro minētā panta 3. līdz 5. punktu. Šā Reglamenta 104. panta 1. punkta noteikumus piemēro *mutatis mutandis*.

[1] OV L 1, 3.1.1994., 27. lpp.

2. Tiklīdz ir iesniegts šā panta 1. punktā minētais lūgums, priekšsēdētājs norīko tiesnesi referentu. Tūlīt pēc tam pirmais ģenerāladvokāts lūgumu nodod kādam no ģenerāladvokātiem.

Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas slēgtā apspriedē pieņem motivētu lēmumu par lūgumu.

3. Tiesas lēmumu, ko paraksta priekšsēdētājs, tiesneši, kuri piedalījās apspriedēs, un sekretārs, izsniedz Līgumslēdzējām pusēm un citām 1. punktā minētajām personām.

123.b pants

Gadījumā, uz kuru attiecas 1. pants EEZ līguma Protokolā Nr. 34, EBTA valsts tiesas lūgumu izsniedz attiecīgās lietas dalībniekiem, Līgumslēdzējām pusēm, Komisijai, EBTA Uzraudzības iestādei un, attiecīgā gadījumā, citām personām, kurām būtu jāpaziņo lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu par šo pašu Kopienas tiesību aktu interpretācijas jautājumu.

Ja lūgums nav iesniegts kādā no 29. panta 1. punktā minētajām valodām, tam pievieno tulkojumu kādā no šīm valodām.

Lietas dalībnieki, Līgumslēdzējas puses un citas 1. punktā minētās personas ir tiesīgas divu mēnešu laikā pēc šādas paziņošanas iesniegt procesuālos rakstus vai rakstveida apsvērumus.

Uz šo tiesvedību attiecas šā Reglamenta noteikumi ar attiecīgiem pielāgojumiem, kas izriet no lūguma būtības.

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

124. pants

1. Priekšsēdētājs dod norādījumu ikvienai personai, kam kā liecinie kam vai ekspertam ir jānodod Tiesai zvērests, attiecīgi teikt vienīgi patiesību vai arī veikt savu uzdevumu apzinīgi un objektīvi, kā arī brīdina šo personu par krimināl atbildību, kas valsts tiesību aktos ir paredzēta par šā pienākuma neizpildi.

2. Liecinieks nodod zvērestu vai nu saskaņā ar šā Reglamenta 47. panta 5. punkta pirmo daļu, vai arī atbilstīgi viņa valsts tiesību aktos noteiktajam.

Ja liecinieka valsts tiesību akti paredz iespēju tiesvedības sakarā vienlaikus ar zvērestu vai tā vietā dot zvērestam līdzvērtīgu svinīgu solījumu, tad liecinieks var dot šādu solījumu, ievērojot nosacījumus un formu, kas paredzēti valsts tiesību aktos.

Ja liecinieka valsts tiesību akti neparedz ne zvēresta nodošanu, ne arī svinīga solījuma došanu, rīkojas atbilstīgi šā panta 1. punktā noteiktajai procedūrai.

3. Šā panta 2. punkts pēc analoģijas attiecas uz ekspertiem; šādā gadījumā izdara atsauci uz šā Reglamenta 49. panta 6. punkta pirmo daļu, nevis uz 47. panta 5. punkta pirmo daļu.

125. pants

Ievērojot EK līguma 223. panta noteikumus un EAEK līguma 139. panta noteikumus, kā arī pēc apspriešanās ar attiecīgo valstu valdībām Tiesa pieņem papildu procesuālos noteikumus par praksi attiecībā uz:

a) tiesas uzdevumiem;

b) pieteikumiem par bezmaksas juridisko palīdzību;

c) ziņojumiem par liecinieku vai ekspertu nepatiesām liecībām, ko sniedz saskaņā ar Statūtu 30. pantu.

125.a pants

Tiesa var izdot praktiskus norādījumus, jo īpaši par sagatavošanos sēdēm un to norises gaitu, kā arī par procesuālo rakstu vai rakstveida apsvērumu iesniegšanu.

126. pants

Šis Reglaments aizstāj Eiropas Kopienu Tiesas Reglamentu, kas pieņemts 1974. gada 4. decembrī (OV L 350, 1974. gada 28. decembris, 1. lpp.) un kurā jaunākie grozījumi izdarīti 1991. gada 15. maijā.

127. pants

Šo Reglamentu, kas ir autentisks tā 29. panta 1. punktā minētajās valodās, publicē "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī", un tas stājas spēkā otrā mēneša pirmajā dienā pēc publicēšanas.

PIELIKUMS

LĒMUMS PAR OFICIĀLAJĀM BRĪVDIENĀM

EIROPAS KOPIENU TIESA,

ņemot vērā Reglamenta 80. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru Tiesai jāsastāda oficiālo brīvdienu saraksts,

NOLEMJ.

1. pants

Reglamenta 80. panta 2. punkta piemērošanas nolūkā oficiālās brīvdienas ir šādas:

— Jaungada diena;

— Pirmās Lieldienas;

— 1. maijs;

— Debesbraukšanas diena;

— Vasarsvētku pirmdiena;

— 23. jūnijs;

— 15. augusts;

— 1. novembris;

— 25. decembris;

— 26. decembris.

Šā panta pirmajā daļā minētās oficiālas brīvdienas ir brīvdienas, kuras ievēro vietā, kur atrodas Tiesas mītne.

2. pants

Reglamenta 80. panta 2. punkts attiecas tikai uz oficiālajām brīvdienām, kas minētas šā lēmuma 1. pantā.

3. pants

Šis lēmums, kas ir Reglamenta pielikums, stājas spēkā dienā, kad to publicē "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī".

Papildu procesuālie noteikumi [1]

Saturs

I nodaļa – Tiesas uzdevumi (1.–3. pants) 30

II nodaļa – Bezmaksas juridiskā palīdzība (4. un 5. pants) 31

III nodaļa – Ziņojumi par liecinieku vai ekspertu nepatiesām liecībām (6. un 7. pants)... 31

Nobeiguma noteikumi (8. un 9. pants) 31

I pielikums – Saraksts, kas minēts 2. panta pirmajā daļā 31

II pielikums – Saraksts, kas minēts 4. panta otrajā daļā 31

III pielikums – Saraksts, kas minēts 6. pantā 31

I NODAĻA

Tiesas uzdevumi

1. pants

Tiesas uzdevumu uzdod rīkojuma veidā, kurā ir ietverti liecinieku vai ekspertu uzvārdi, vārdi, ziņas par viņiem un viņu adrese, izklāstīti fakti, par kuriem liecinieki un eksperti ir jānopratina, norādīti lietas dalībnieki, viņu pārstāvji, advokāti vai padomdevēji, kā arī to norādītā adrese un sniegts strīda priekšmeta īss izklāsts.

Rīkojumu lietas dalībniekiem izsniedz sekretārs.

2. pants

Sekretārs rīkojumu nosūta I pielikumā minētajai tādas dalībvalsts kompetentai iestādei, kurā ir jānopratina liecinieki vai eksperti. Vajadzības gadījumā sekretārs rīkojumam pievieno tulkojumu saņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā vai valodās.

Saskaņā ar pirmo daļu noteiktā iestāde rīkojumu nosūta tiesu iestādei, kas ir kompetenta atbilstoši valsts tiesībām.

Kompetentā tiesu iestāde izpilda tiesas uzdevumu saskaņā ar savas valsts tiesībām. Pēc izpildes kompetentā tiesu iestāde nosūta saskaņā ar pirmo daļu noteiktajai iestādei rīkojumu, kurā ietverts tiesas uzdevums, izpildes dokumenti un izdevumu pārskats. Šos dokumentus nosūta Tiesas sekretāram.

Sekretārs nodrošina dokumentu tulkojumu tiesvedības valodā.

3. pants

Tiesa sedz ar tiesas uzdevumu radušos izdevumus, vajadzības gadījumā prasot tos atlīdzināt lietas dalībniekiem.

---

[1] Pieņemti Luksemburgā 1974. gada 4. decembrī (OV L 350, 28.12.1974., 29. lpp.) un pēdējo reizi grozīti 1997. gada 11. martā (OV L 103, 19.04.1997., 4. lpp.).

II nodaļa

Bezmaksas juridiskā palīdzība

4. pants

Tiesa ar rīkojumu, kurā tā nolemj piešķirt bezmaksas juridisko palīdzību, uzdod iecelt advokātu, kas darbotos attiecīgās personas labā.

Ja attiecīgā persona pati nenorāda savu advokāta izvēli vai ja Tiesa uzskata, ka personas izvēle ir nepieņemama, sekretārs nosūta apliecinātu rīkojuma norakstu un juridiskās palīdzības pieteikuma kopiju II pielikumā minētajai iestādei, kas ir attiecīgās valsts kompetentā iestāde.

Tiesa, ņemot vērā šīs iestādes sniegtos priekšlikumus, pēc savas ierosmes ieceļ advokātu, lai tas darbotos attiecīgās personas labā.

5. pants

Tiesa izdevumu segšanai vajadzīgos līdzekļus izmaksā avansā.

Tiesa izlemj jautājumu par advokāta izdevumiem un honorāriem; priekšsēdētājs pēc advokāta pieteikuma var izdot rīkojumu par to, lai viņam tiek izmaksāts avanss.

III nodaļa

Ziņojumi par liecinieku vai ekspertu nepatiesām liecībām

6. pants

Tiesa pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas var nolemt ziņot kompetentai iestādei, kas minēta III pielikumā, dalībvalstī, kuras tiesu kompetencē ir piespriest sodu, ja Tiesā liecinieks sniedz nepatiesu liecību vai eksperts – nepatiesu ziņojumu, ņemot vērā Reglamenta 124. panta noteikumus.

7. pants

Sekretārs nodrošina Tiesas lēmuma paziņošanu. Lēmumā izklāsta faktus un apstākļus, ar kuriem pamatots ziņojums.

Nobeiguma noteikumi

8. pants

Šie papildu procesuālie noteikumi aizstāj 1962. gada 9. marta papildu procesuālos noteikumus (OV 34, 05.05.1962., 1113/62. lpp.).

9. pants

Šos noteikumus, kas ir autentiski Reglamenta 29. panta 1. punktā minētajās valodās, publicē "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī".

Tie stājas spēkā to publicēšanas dienā.

(Pielikumi ir grozīti sakarā ar paplašināšanos)